Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:R 35 (1026) TORSDAGEN DEN 30 AUGUSTI 1906. 19:DE ÅRG.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

FRÖKEN EVA BONNIER FRAMFÖR SPISELN I SIN SOMMARSTUGA PÅ DALARÖ. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

EN KONSTNÄRINNAS SOMMARHEM. ETT BESÖK HOS EVA BONNIER PÅ DALARÖ.

DET BLÅSTE storm. Den lilla ångaren Express, som förmedlar trafiken emellan Saltsjöbaden och Dalarö, håller emellertid sjön förträffligt i betraktande af sin smala byggnad. Vi passera Elgö, Gåsön, Ängnö och hvad de nu allt heta, dessa af de trivialaste villor förstörda gudaskapelser. Till vänster fägnas dock ögat af en byggnad, som tilltalar i stil och färg. Det är arkitekten Stenhammars nyligen sålda villa.

Vill man ha ro, drifves man i dessa tider allt längre och längre ut i skärgården. Spekulationens vågor gå högt och ett, tu tre har man alldeles in på lifvet ett af dessa pretentiösa, men sorgligt banala kråkslott, som verkligen förmå jaga den natur- och konstälskande ur det landtliga bo han redt sig.

Vi lägga nu till vid Dalarö. Redan långt ute från viken synes fröken *Eva Bonniers* villa likt ett örnbo kröna den högsta bergsspetsen. De grofva stockarna äro tydligt skönjbara. Tallarna ristas våldsamt af stormen, och vi undra i vårt stilla sinne, hur det kan vara ställdt med tätheten där uppe i konstnärsboet såutan all skyddande brädbeklädnad utanpå timmerväggarna.

Snart nog stå vi vid resans mål, den älskvärda artistens och mecenatens originella och vackra sommarhem på det friska Dalarö.

Högt uppe på granitkäglan framför oss förtonar sig stugan som en blågrå dimma emot den gröna omgifningen — diskret och fin — och ur dimman framträder hyddans härskarinna med en hjärtlig, konstnärligt rättfram välkomsthälsning. Vi stiga in.

Allra först befinna vi oss nu i en liten treflig förstuga, utan alla bonader eller annat dekorativt krimskrams. Liksom utvändigt ligga äfven här de grofva stockarna blottade, och en liten tafla är enda prydnaden. Till höger ett trefligt, smårutigt fönster och en trappa, som med sina lefvande linjer nästan verkar som ett uppåt försvinnande luftdrag. Under trappan är klädernas plats. Här äro stockarna afsågade trappstegslikt, upptill bildande en osökt vacker ram till klädskåpet.

Vi fortsätta till vänster genom en dörr, som leder direkt in i stora salen. Samma stilfulla enkelhet äfven här! De grofva alltjämt blottade stockarna äro lätt brunlaserade. I detta rum finnas endast tre väggprydnader, men de *pryda* ock sin plats. Det är tre taflor af Herman Norrman, den just i dagarne så plötsligt bortryckte unge konstnären, som här härskar allena. För kännare af hans egenartade och starka konst är det lätt förståeligt, hur ypperligt hans taflor skola göra sig i denna enkla och färgdiskreta omgifning. Belysningen är af fröken Bonnier lämpad på ett sätt, som låter deras innerliga stämning komma fullt till sin rätt. Den ena, "Skuggdrag af molnen", är liksom

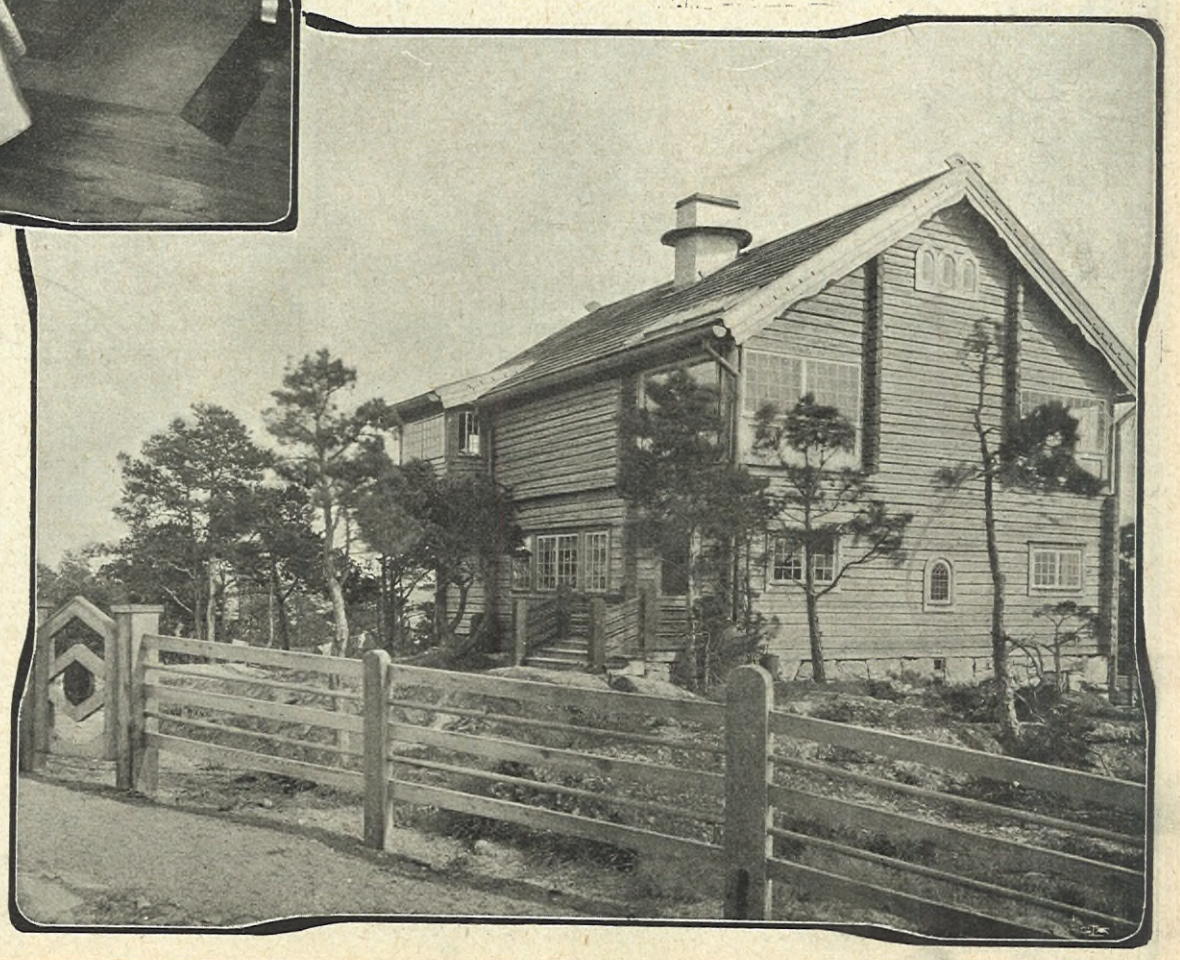

FRÖKEN EVA BONNIERS SOMMARSTUGA PÅ DALARÖ FRÅN LANDSIDAN.

FRÅN FRÖKEN EVA BONNIERS SOMMARHEM PÅ DALARÖ. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.
1. VILLAN FRÅN SJÖSIDAN.
2. VERANDAN UTÅT SJÖN.
3. SALEN FRÅN ENTRÉN.

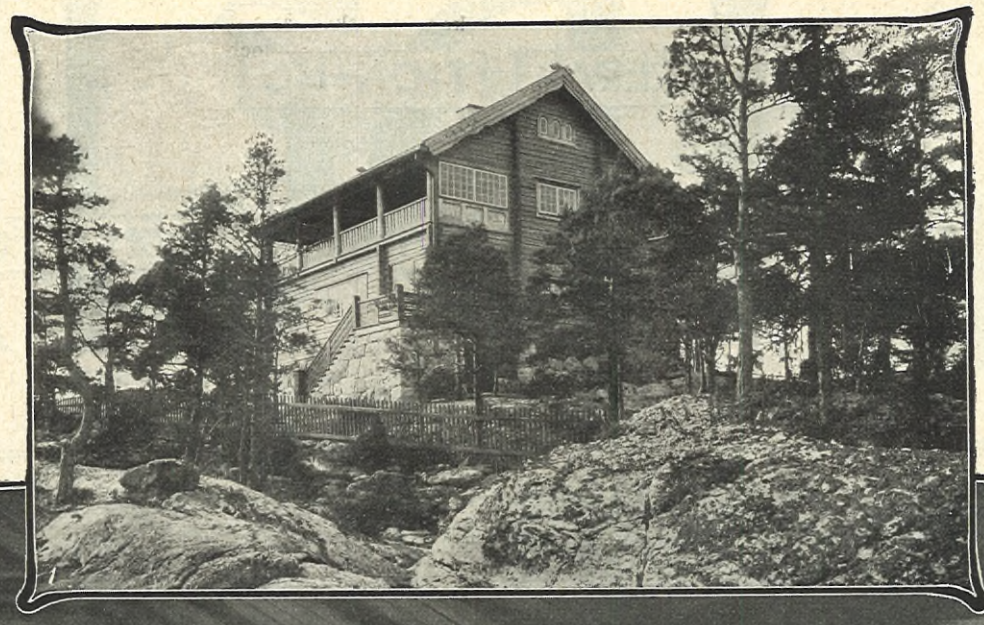

4. FRÖKEN BONNIERS ARBETSRUM. 5. TOTALVY AF SALEN MED INBLICK I ARBETSRUMMET.
6. ENTRÉN OCH TRAPPAN UPP TILL ÖFRE VÅNINGEN.
7. SÄNGKAMMARE 1 TR. UPP.

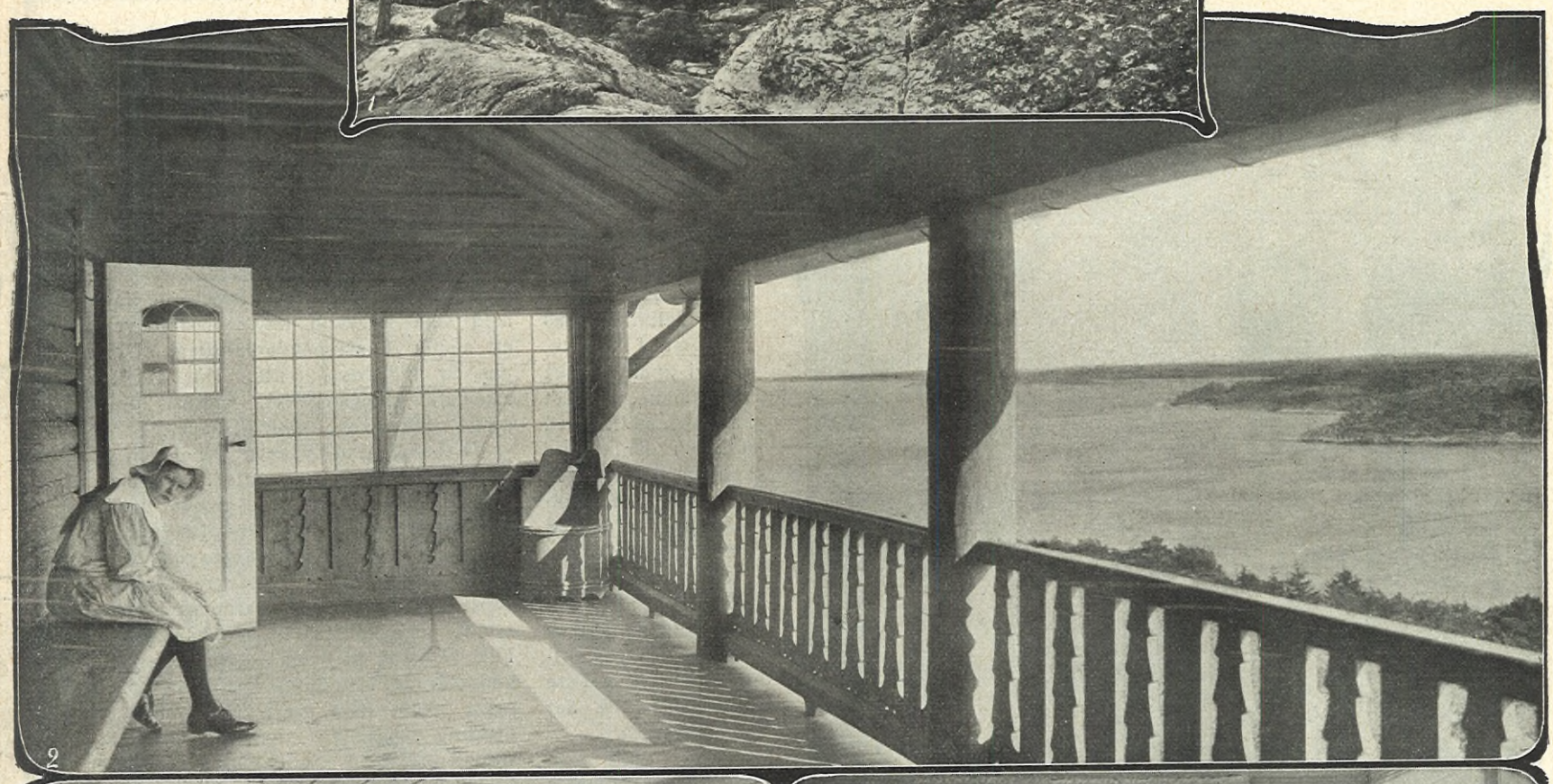

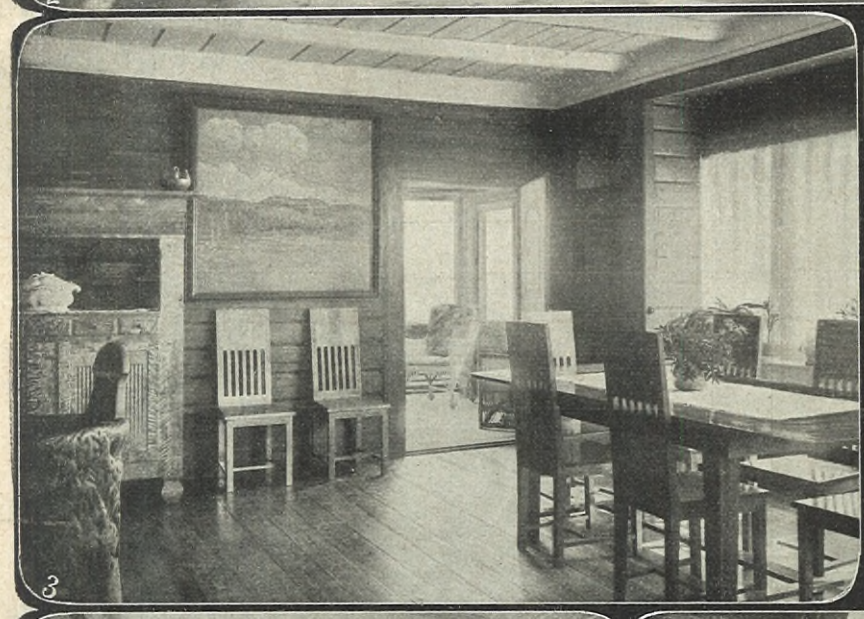

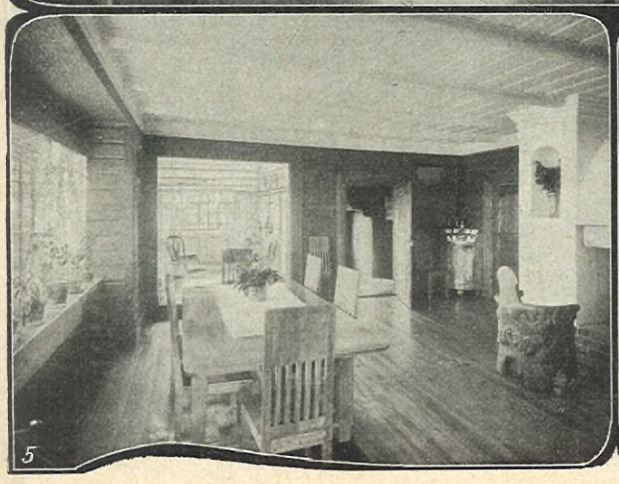

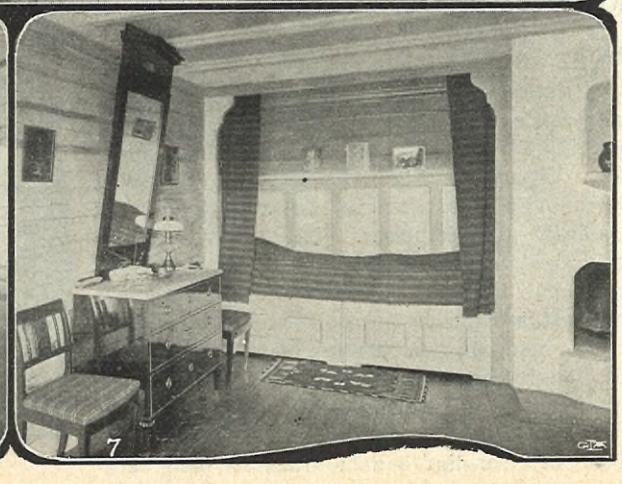

"Solnedgång" välkänd senast från Konstnärsförbundets tioårsutställning, där de deltogo, då däremot den tredje, "Afton", länge ouppmärksammad fanns i konstnärens ägo, till dess fröken B. inköpte den. Den är enligt vårt tycke kanske den vackraste af dem alla.

Af möbler finns ett vackert skåp, ett större bord och några stolar, utförda hos Svensk hemslöjd efter ritningar af ägarinnan själf. Ett litet hörnskåp och en snidad "stabbestol" af Fjæstad därtill — se där hela den enkla möbleringen! Spiseln verkar osökt originell utan tillkrånglade prydnader. Hvad som särskildt är att märka och akta uppå, är det i god mening moderna, tidsenliga i inredningen. Svenskt nutida fabrikat och hemslöjd, inga antika museiföremål och dekorationspjäser!

Just nu gjorde vi emelleriid helt om för att inom en bred ram möta ett litet förtjusande rum med en hvit antik möbel, ett salongshörn, om man så vill, eller en trefven arbetsvrå. Den lilla fyrkanten verkar som en teaterscen utan ett spår af draperier. Man väntar sig nästan, att en järnridå skall sänka sig och föreställningen afslutas.

Emot den bruna färgen i stora salen bryta de härinne i hvitt hållna väggarna något utaf, dock visst icke obehagligt. Man vänjer sig hastigt och tycker slutligen om den lilla "teatern".

Midt emot på andra sidan salen finnes en veranda, en friluftsvrå för studier.

Nu gå vi en trappa upp och finna äfven där en liten treflig veranda med ett staffli. Det är hela atelieren. Fröken Bonnier är just sysselsatt med att måla af den stämningsfulla trappinteriören, men förklarar att ciceronskapet för besökande gäster och vänner upptar hennes mesta tid, hvarför penseln får hvila. Öfver trappan hänger en gobelin af Fjæstad. Direkt på stockarna gör den sig förträffligt med endast de utspända fransarna som ram. Högst upp äro de utvändigt synliga tre små fönstren till finnandes, förlänande en verkan af loft.

Så stiga vi vidare och komma in i lilla fröken Hasselbergs — fröken Bonniers fosterdotters — rum. Äfven här äro stockarna oklädda och väggen prydes af en enda präktig tafla, signerad 1887, af Eva Bonnier.

Nästa rum är fröken Bonniers egen sängkammare, lika enkel som allt det öfriga. Kakelugnens kombination med den inbyggda sängen är af originell effekt.

Sist träda vi så ut på den härliga stora verandan, där lilla fröken Hasselberg slagit sig ned. Per Hasselberg är ju ett namn, som räknas bland de stora inom vår skulpturala konst. För mången står han som den största, i själsfinhet, i formell skönhet och utförandets mästerliga säkerhet. Så ha åtminstone vi aldrig känt inför Thorvaldsen eller Sergel. Det är Per Hasselbergs efterlämnade dotter, som i fröken Eva Bonnier funnit en den ömmaste och kärleksfullaste fostermor.

Och nu ha vi, efter en blick ut öfver den ståtliga skärgårdstaflan, afslutat vår rond. Fröken Bonnier berättar leende, att ofta, när hon fullgjort sitt ciceronskap, har hon af de besökande aftackats med ett: "Asch, de' var väl ingenting!" Nu kunna Iduns illustrationer ge våra läsare egen dom i handom.

Att få en uppgift, sådan den vår talangfulle unge arkitekt Ragnar Östberg, rådhusplanens skapare, här har fått sig förelagd att med full konstnärlig frihet lösa, det måtte vara synnerligen både angenämt och tacksamt. Staketet kring den lilla täppan har fröken Bonnier själf ritat, det håller just nu på att målas och skall bli mörkt.

Dalarö villastil är riksbekant liksom dess limpor och pepparkakor, och gifvet är att en villa sådan som denna med konstnärlig stil och hållning i all sin enkelhet måste väcka uppseende midt ibland massan af banalt krimskrams.

Fröken Bonniers eget konstnärsskap är för väl kändt att här behöfva närmare beröras, och sitt mecenatskap önskar hon heller icke omnämdt. Likväl spåras ju på alla konstens områden frukterna däraf, hvarför det är svårt nog att icke tangera det. För närvarande är hon starkast intresserad af, hur Wilhelmsson kommer att lösa uppgiften med posthusets dekorering. Och så beklagade hon, att hon icke lyckats förvärfva Björn Ahlgrenssons sista tafla. Den gick till Amerika, var redan såld, när hennes anbud kom.

SNAPSHOT.

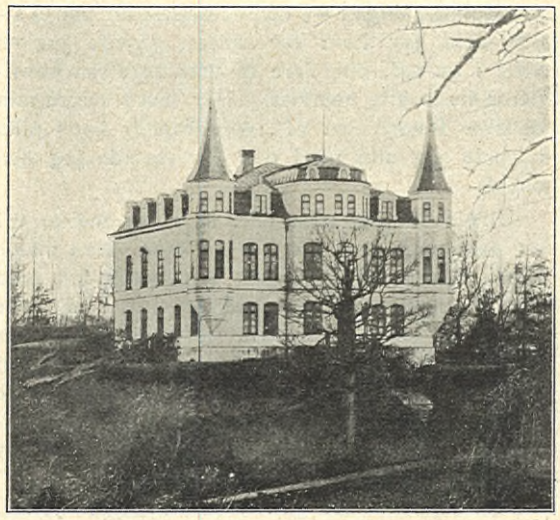

HÄGERSTAD SLOTT.

ÅLDERDOMSHEMMET FÖR F. D. FAMILJELÄRARINNOR.

DEN 25 AUG. detta år undertecknades kontrakt om inköp af Hägerstad slott till "Ålderdomshem åt f. d. familjelärarinnor". Köpeskillingen utgjorde 35,000 kr. Slottet, något öfver 30 år gammalt, är uppfördt af sten i fyra våningar.

Källarvåningen är särdeles solid med cementerade golf och murade hvalf till tak. Bottenvåningen består af 8 rum — alla med egen ingång — belägna kring en rymlig nedre hall, hvarifrån en gjuten järntrappa leder upp till öfre hallen.

Kring densamma ligga återigen 8 stora och ljusa rum, hvaraf flera med 3 à 4 fönster. Vindsvåningen innehåller 5 vackra sofrum. I alla fyra våningarna är vattenledning inledd från ett starkt källsprång uppe vid skogshöjden.

Utom slottet ingå i köpet följande byggnader: flygel om 7 rum och kök, tvättstuga med 2 boningsrum, vaktstuga med 2 dito, alldeles nytt badhus, 2 drifhus samt stora stallar och vagnbod.

Den vackra parken, alldeles kringfluten af sjön Vindormen, jämte den väl upparbetade trädgården omfatta en areal af 25 $^1/_2$ tunnland.

Den alltid offervilliga allmänheten har med varmt intresse omfattat företaget, så att genom teckningslistor influtit något öfver 31,000 kr. De värdefulla natura-bidragen: byggnadsmateriel, porslin, glas, linne, nysilfver, köks- och husgerådssaker m. m. värderas till ungefär 15,000 kr.

En mindre restaurering af tapeter och målning samt uppförande af några mellanväggar beräknas komma att kosta omkring 4,000 kr.

Vården om hemmets angelägenheter tillkommer dels fullmäktige, hvilka såsom öfverstyrelse skola öfvervaka hemmets förvaltning, dels en förvaltande styrelse.

Brud- & Bröllops-

sidentyger, i hvitt, svart och kulört, sista nyheter ouppnådt urval från 90 öre till kr. 13 pr mtr. Sändes **tull- & portofritt** direkt till privata. Profver omgående franko.

Schweizer & Co, Luzern S 5, (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

Till fullmäktige ha utsetts:

Professor C. Y. Sahlin, fröken B. Hörnström, v. häradshöfding John Lodén, fröken M. Lindfeldt, fröken A. Böttiger, arkitekt R. S. Enblom, rektor Natanael Beskow, doktorinnan Eug. Steimetz, rektor L. Lindroth, pastor Ernst Klefbeck, professorskan John Berg, fröken C. Wahrolin, fru Hilda Hirsch, justitierådet Ernst Trygger, fru Hilda Martin, v. häradshöfding Hj. v. Sydow, fru Anna Broms, fru Louise Danielsen, häradshöfding Alb. Nordström, fröken Louise Stackelberg och konsulinnan Inez Versteegh.

Styrelsen består af följande personer:

V. häradshöfdingarna Hj. v. Sydow och John Lidén, arkitekt R. S. Enblom, samt fröknarna Anna Böttiger och Berta Hörnström. Styrelsesuppleanter: Rektor L. Lindroth och fröken Maria Lindfeldt.

Revisorer äro: Rektor Sten Lagergren och rektor Eugén Schwartz.

Genom generallöjtnant Otto Taubes död förlorade företaget ett af sina kraftiga stöd. Ett varmt tack för hans verksamhet samt en vördnadens och saknadens gärd ägnades hans minne af prof. C. Y. Sahlin vid sammanträdet den 4 april 1906.

En del ansökningar, åtföljda af präst-, läkare- och tjänstgöringsbetyg, ha redan influtit. Förfrågningar rörande hemmet besvaras af företagets sekreterare fröken Berta Hörnström under adress: Villa Dagny, Djursholm.

Då nu detta företag, börjadt för tre år sedan och tillkommet genom allmänhetens offervillighet, närmar sig sin fullbordan, ställes en varm bön till alla, som framdeles komma att nås af cirkulerande listor:

Lämna en gåfva, större eller mindre, till det vackra ändamålet, på det att "Ålderdomshemmet för f. d. familjelärarinnor" måtte kunna öppnas för många gamla hemlösa ju förr dess hellre!

DON FILIP V. *

SYNES MIG jag dött förliden kväll
och bragtes af munkar till mitt grafkapell
vid vaxljussken och vid klockors bång
och skrudade gossars mässesång.
Synes mig jag hör deras körer välla —
hvar är mitt Spanien, hvar min Isabella?

Svart är floret mot väggens kalk:
i svepning jag hvilar på bronskatafalk,
och mandelblommors och rosors doft
omhöljer ljufligt mitt döda stoft.
Men själen sväfvar bland andar sälla —
hvar är mitt Spanien, hvar min Isabella?

---

* Konung Filip V af Spanien, Ludvig XIV:s sonson, regerade åren 1700—1746. Filips ständiga svårmod kulminerade stundom i perioder, då han trodde sig vara död, och det är på detta motiv förf. byggt sin dikt.

"Reflex", bästa putsmedel för alla metaller. Besparar tid och pengar. Gör, utan arbete, metallens yta fullkomligt ren, hvarigenom en djup och varaktig glans erhålles. Försäljes i dekorerade bleckburkar à 200 gr. till 25 öre pr burk hos hrr handlande.

TEKN. FABRIKEN GÖTA, Stockholm 4.

Rikstel. 68 74. Allm. 138 39.

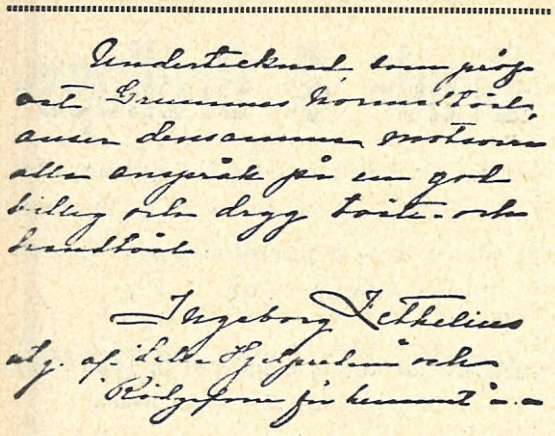

Synes mig jag bar på en väldig sorg
allt för min drottning och min kungaborg,
och tyngre och tyngre blef sorgens last,
tills själen bräcktes och hjärtat brast
och blodet flöt till sin ursprungskälla —
hvar är mitt Spanien, hvar min Isabella?

Synes mig jag lämnat en värld af sken,
af fagert skinn öfver murkna ben,
af lumpna sinnen och vackra ord
som brokiga blommor på grafsvart jord
och glädje, som speglas i tårar som kvälla —
synes mig endast de döda äro sälla.

Säg mig, min drottning, o säg, hvar du är,
på hvilken af stjärnor i stjärnornas här.
Skulle jag vandra till himmelens slut,
på sistone ärnar jag finna dig ut,
fast stjärnor som droppar ur himmelen välla —
hvar är min älskade, hvar min Isabella?

Solar och månar brusa förbi
i himmelens eviga världsharmoni,
men fåfängt jag letar från sfär till sfär —
hvar är du, om ej du bland änglar är?
Till afgrundens nejd vill min kosa jag ställa —
hvar är min älskade, hvar min Isabella?

Brant efter brant ser jag stiga förbi,
och närmare sorlar de dödsdömdes skri.
Upp flyger flammande dörr efter dörr,
och mången jag ser, som jag skådade förr,
och klagorop snyfta och hånskratt skrämma —
endast du hviskade, kände jag din stämma.

Säg mig min drottning, o säg, hvar du är,
att Filip, din konung, må söka dig där.
Och var du på jorden och sörjde min död,
då väckte mig åter min kärleks glöd.
Synes mig jag hör, hur röster svälla —
hvar är min drottning, hvar min Isabella?

Dvalan viker, som söfde mig tung.
Är jag ej död, är jag ännu kung?
Synes mig jag lyssnar till folkets brus,
synes mig jag ser — det är lifvets ljus —
rösterna brusa, jublande och gälla —
hvar är mitt Spanien, hvar min Isabella?

K. G. OSSIAN-NILSSON.

HÉLÈNE ORZESKA. FÖR IDUN AF EDVARD VIK.

DU SADE, att en historia var förbunden med det svartkantade brefvet du fick i morse — det där med Warschau på poststämpeln. Är den intressant, så kan du få berätta den för mig.

Min syster såg upp. — Jag vet inte, om den skall kallas intressant, sade hon. Men det har då heller ingen afgörande betydelse — du kan mycket väl höra på den ändå. Och därmed lade hon ifrån sig "La domination" och kröp upp i soffhörnet.

— Första gången jag såg Hélène Orzeska var i Paris för... ja, det är väl sex år sedan. Jag hade stämt möte med Maikki Lilius på konstutställningen — den ordinarie för våren — och som jag kom for tidigt, gjorde jag en visit i en sal, där flere af våra nordiska konstnärer hade sitt hemvist. Där fanns också min danske favorit, du vet, och framför hans tafla började jag min rond och där slutade jag den också.

Under det jag gick där, lade jag märke till en dam, som satt i en af sofforna. Man måste lägga märke till henne — åtminstone jag, med min Rossettibeundran, måste det. Det var som hade en af Dante Gabriels kvinnogestalter stigit ned ur duken lifslefvande. Hon var en af dessa kvinnor, om hvilka man säger att de ingen ålder ha. Och hon var heller inte kommen dit, att man frestades förklara henne för väl bibehållen.

Min danska tafla tycktes också fängsla henne. Åtminstone var den det enda jag märkte hon observerade. Och dock var observerade kanske ej rätta ordet — hon var snarare försjunken i en slags inre betraktelse, och lika ofta som ögonen hade ett mål, lika ofta voro de utan.

Men hur det var, började dessa ögon följa mig, där jag gick omkring, och när jag till sist slog mig ned i närheten af henne, var det som om hon vaknat upp ur sina drömmerier. Det fanns något egendomligt i hennes ögon och kring munnen låg ett nervöst drag. Jag kände det nästan som hade hon haft lust att tilltala mig.

Hon gjorde det också.

— Ni är danska? frågade hon halft nyfiket och halft förläget, men ändå med världsdamens fina säkerhet. Och frågan framställdes på den mest grammatikaliskt tydliga danska, en sådan som aldrig någonsin en dansk själf talat.

— Nej, svarade jag, också på samma språk, men jag talar danska. Ni är således från Danmark?

— Nej, fick jag till svar. Och så teg hon ett ögonblick och smålog, men därpå fortsatte hon intresserad: Men då ni inte är danska, hvaraf kommer det sig att ni talar det språket?

Jag svarade att jag ofta varit i Danmark, och att jag hade många vänner där. Och så att jag var varmt intresserad af litteratur och dansk kultur i alla former.

Det var också hon, berättade hon. Jag började bli åtskilligt nyfiken, i synnerhet som hon kringgick vissa af mina frågor. Hvem kunde hon vara? Danska är dock ett tungomål, som ingen lär sig utan skäl af dem som ha något af de stora kulturspråken till modersmål. Det föll mig in, att hon möjligen var öfversättarinna — däraf kunskapen — men hon såg just ej ut att höra till de skrifvande damernas klass. Nå, i det fallet kunde ju skenet bedraga.

Vi språkade emellertid vidare, men jag blef ej stort klokare. Hon hyste ett tämligen ovanligt intresse för Danmark, det var säkert, men af hvad orsak? Och hvarför var hon ej mera meddelsam? Det föreföll nästan, som om hon redan börjat ångra, hvad hon själf tagit initiativet till.

Då inträffade något, som på sätt och vis blef en ledtråd för mig, på samma gång som det gjorde mig ytterst häpen. Maikki kom in i salen, och samtidigt med henne följde en grupp herrar. Dem betraktade jag emellertid inte närmare, ty som jag fick syn på min väninna, reste jag mig och beredde mig att med några förklarande ord säga farväl till min obekanta dam. Men hvad jag blef slagen af den förändring hon undergått! Ögonen hade mörknat och buro uttryck af våldsam sinnesrörelse — hvartenda spår af färg var försvunnet från hennes ansikte. Jag greps af en formlig bestörtning och stod alldeles handfallen. Mitt afskedstagande afslutades fort nog, och jag lämnade henne högst förvirrad.

Hälsningsscenen med Maikki och hennes pratsamhet gjorde, att jag glömde att se mig om efter orsaken till den okändas sinnesrörelse och spana ut några vidare detaljer. Men vid middagen frågade plötsligt Maikki, om jag lade märke till, när vi möttes på utställningen, att några herrar kommo in i salen på samma gång som hon.

Ja, det gjorde jag nog, men någon uppmärksamhet skänkte jag dem inte. Det var måhända skada! Hvilka voro de?

Hon kände endast en af dem och därmed nämnde hon hans namn.

Min syster tystnade och betraktade mig med ett frågande småleende. — Gissa hvem det var! sade hon till sist.

Jag gissade — och gissade rätt redan första gången. Det var namnet på en af Danmarks yppersta män, en af dem som eröfrat den europeiska namnkunnighetens gloria och som i kärlek och ära tjänat sitt lilla land.

Min syster fortsatte: Nu var det jag fick fatt i ledtråden. Där måste sinnesrörelsens orsak finnas. Och där fick man nog också leta efter intresset för dansk kultur och anledningen till dansk språkkunskap. Mitt antagande slog helt säkert inte fel — skada emellertid att jag nu var afstängd från möjligheten att få det bekräftadt. På frågorna, som min nyfikenhet ställde upp, fick jag inga svar, och fast jag sedan fler än en gång erinrade mig den vackra okända, sjönk slutligen den lilla episoden i glömska.

Men i somras — efter sex års förlopp — såg jag henne igen. Och mötesplatsen var Marienlyst. Jag hade kommit dit endast för att stanna några dagar på genomresa, och det första jag såg på kvällen, när jag följdes upp på mitt rum, var en dam som skyndade förbi mig i korridoren. Sammanträffandet i Paris stod blixtsnabbt för mig — det kunde ej vara någon annan än hon.

Vid frukosten dagen därpå råkade vi få plats i hvarandras närhet. De sex åren hade inte gått henne förbi spårlöst; jag upptäckte hvita strån i det alltjämt lika yfviga hårsvallet, och omkring ögonen fanns den utstrålning af små fina streck, som säkert visar, hvilken tid nalkas. Men hon var ändå lika fängslande vacker som förr och gestalten ägde kvar sitt mjuka behag och sin smidighet.

Hvad henne beträffar, var det naturligtvis utan tecken till igenkännande som hon såg mig. På eftermiddagen stötto vi ihop i läsrummet — vi voro för öfrigt de enda där — och äfven den gången var det hon som åstadkom närmandet. Vi råkade båda på samma gång räcka oss efter en fransk tidskrift, och det aflopp naturligtvis inte utan diverse ursäkter och artigheter å ömse sidor, hvilka slutade med att jag som den minst energiska fann mig sitta med tidskriften i hand.

Lagermans flytande putspomada BON AMI.

Men någon läsning blef det dock ej af, emedan hon framkastade en fråga som gjorde att vi kommo i samtal, ett samtal som med anknytning till Helsingör och Hamlets graf snart nog gick öfver till den store William och hans verk. Det var verkligen en mindre vanlig inledning på en bekantskap, att nästan hufvudstupa börja diskutera denna jättegestalt, men det föll sig helt naturligt. Vi blefvo båda intresserade, och medan regnet smattrade på rutorna, sutto vi bekvämt i vårt hörn och citerade och resonerade. Hon kände sin Shakespeare fullkomligt, något som inte kunde sägas om mig; jag nödgades i stället mana fram en hel del skarpsinne för att dölja mina brister.

Jag kunde ej annat än stärkas i min gamla förmodan, att hon var en litterär personlighet, och till sist frågade jag helt öppet, om hon var författarinna.

Nej, det var hon inte. Hon hade inga som helst litterära synder på sitt samvete. Och så presenterade hon sig — fröken Orzeska.

— Polska?

Ja, hon var från Warschau.

Så talade jag om mitt namn och min hemort.

— Och jag som trodde ni var tyska, sade hon leende. Ni behandlar franskan på samma sätt som tyskorna. Jaså, ni är svenska. Hon satt ett ögonblick liksom begrundande, därpå sade hon: Sverige har haft en stor skald — Tegnér. Och en annan hette Bellman.

— Vi äro inte utan nu heller, sade jag.

— Nej, jag vet, genmälde hon och därmed räknade hon upp våra stora namn inom litteraturen. Hon kände dem mycket väl, hade läst de flesta af deras arbeten. Med Björnson och Ibsen var hon naturligtvis fullt förtrogen, och de danska författarna rörde hon sig med som en sakkunnig.

Under det vi språkade om dansk litteratur och danska förhållanden, rann det upp i min hjärna, att jag på något sätt borde påminna henne om vårt första möte. Och så sade jag — på danska, helt àpropos — med ett litet småleende:

— Om ni talar en lika bra danska nu som för sex år sedan, så kunde vi ju använda det språket.

Hon stirrade på mig full af häpnad. Och så rodnade hon, fint och lätt. — Ni får förlåta, att jag inte erinrade mig er. Men det är också så länge sedan... Och så såg jag er endast en kort stund. Hur kan ni minnas mig?

— Åh, er kommer man nog ihåg! blef mitt svar.

Efter detta intermezzo tog samspråket ny fart. Vi kände oss nästan som gamla bekanta, och hon berättade en hel del om sig själf. Jag fick veta, att hon stod ensam i världen — hennes närmaste anhöriga voro två kusiner som studerade i ryska högskolan i Paris — att hon ägde en egendom strax utanför Warschau, och att hon reste större delen af året. Någon nytta hade hon aldrig gjort här i lifvet, hon var en orolig ande, som saknade all vanlig borgerlig frid. Hemma i Polen kunde hon knappast vara på grund af ett oemotståndligt begär att på något sätt göra uppror mot det ryska förtrycket — två gånger under det förflutna året hade hon varit i delo med "rättvisan", men sluppit undan med enbart varningar.

Det var intressant att betrakta henne, då hon talade om sitt fädernesland och hvad det utstått och utstod; de grå ögonen blefvo blanka och hvassa som stål, och den mjuka rösten fick hetsiga, kvalfulla tonfall.

Jag kunde ej låta bli att visa pessimism, då vi talade om Polens framtid, men det tog hon illa upp. Polens sak var visst icke förlorad, den kunde aldrig förloras, så länge rättfärdighet fanns på jorden, och jag fick komma ihåg, att ehuru rättfärdigheten ej satt vid makten, så hade den aldrig flammat starkare än i våra dagar.

Men polackarna voro dock inbördes så splittrade, invände jag. De hade nationalfel som hindrade dem att tillräckligt djupt och målmedvetet arbeta för sitt land; de ägde till ex. ej finnarnes lugna, sega uthållighet. Hon blef dock ej svarslös, utan lade fram en mångfald af fakta, som bevisade, hur ovederhäftiga dessa beskyllningar voro. I Polen fanns tvärtom mera motståndskraft än i åtskilliga andra länder, och den hade ändå under dessa år varit prässad till det yttersta — intet land hade gått igenom lidanden som Polen, det hade känt döden fläkta öfver sig dagligen och stundligen, men ändå lefde det. Och Polen skulle också lefva!

Under de följande dagarna slöto vi två ensamma oss till hvarann. Hon talade ofta om sitt land — det var hufvudämnet — men annars kunde det sägas, att ingenting mänskligt var henne främmande. Konst och litteratur och sociala spörsmål diskuterade hon med en fackmans ifver och intresse. Egentligen var hon en djärf optimist, och revolutionsteorien hade i henne en hängifven anhängare.

Under våra resonemang om danska förhållanden hade vi hunnit med att nämna alla namn. som höjde sig öfver mängden — alla utom ett. Det kringgingo vi. Ehuru hon nödvändigt måste se, att detta var en dumhet af henne — en dumhet, som ovillkorligen måste väcka förvåning — lät hon aldrig det namnet gå öfver sina läppar. Kanske ansåg hon sig ha råd att begå den dumheten; hon tyckte måhända, att hans namn fick en säregen charme därigenom.

Att jag teg, berodde precis ej på finkänslighet — snarare tvärtom. Hade slumpen låtit mig komma hennes hemlighet på spåren, så roade det mig också att visa det genom att skapa en sorts hemlig förståelse oss emellan! Hvilken psykologisk skarpblick lade jag ej i dagen härigenom! Min tystnad borde ge henne något att grubbla öfver.

Men om så var, uppenbarade hon det dock ej i minsta mån. Hon tyckte om att tala och kunde ibland sitta timvis och berusa både mig och sig själf med strömmar af tankar och idéer och spekulationer. Det var en äkta slavisk vältalighet — man kunde ej annat än ryckas med och hänföras.

En dag, då vi sutto nere vid sjön, frågade jag henne hvarför hon ej gift sig. Hon sammandrog instinktivt ögonbrynen — det var som om frågan vållat henne plåga — men rösten ljöd dock helt skämtsamt obesvärad, när hon, i stället för att svara, skickade frågan tillbaka.

— Jag kan gärna svara öppet, svarade jag leende, och därmed talade jag om för henne orsaken.

— Ni får förlåta, att jag inte kan återgälda ert förtroende — det enda jag kan säga är, att orsaken inte är densamma för mig som för er.

Jag vet ej hur det kom sig, men jag greps af ett oemotståndligt begär att spela ut min stora trumf. Liksom försjunken i tankar såg jag på henne och sade halfhögt två ord:

— Edele Lyhne...

— Hvad säger ni?

— Jag kom att tänka på en af Jacobsens kvinnogestalter... Edele Lyhne, ni vet.

— Hvarför tänkte ni på henne nu? frågade hon och såg en smula förvånad ut.

— Jag antar, det var någon slags idéassociation, svarade jag så oskyldigt jag kunde. Det är en egendomlig tragik, som ligger i lifsöden som hennes... Men — der maa være Nogle til at lide, som hon själf sade.

— Låt mig se... nu kommer jag ihåg henne riktigt, afbröt hon mig. Hon dog och var ung och vacker och älskade, ja, kanske inte lifvet, men ändå mycket af det som hörde samman med lifvet. Och hon längtade så gränslöst till sin stora stad — dit sände hon sin sista hälsning. Har jag inte ett godt minne, smålog hon, det är länge sedan jag läste Niels Lyhne.

— Men mitt minne är visst ännu berömvärdare, sade jag i samma ton. Jag kommer också ihåg hvad som följde efter hennes hälsning till Köpenhamn — det var en annan hälsning, en som ingen hörde, därför "at den kom end ikke som Aand over hendes Læber, hendes Hilsen til ham, den store Kunstner, som hun i Lön havde elsket af hele sin Sjæl, men for hvem hun intet havde været, kun et Navn hans Öre kendte, kun en fremmed Skikkelse mere i et stort, beundrende Publikum..."

Hon reste sig hastigt. — Låt oss gå, sade hon endast. Här blåser så starkt.

Jag steg upp och gjorde henne sällskap. Under det vi gingo tillbaka till hotellet, märkte jag, att hon flere gånger förde handen till hjärtat. Båda tego vi. När vi skildes åt i vestibulen, gaf hon mig en nick och såg på mig med ett underligt uttryck i sina ögon.

Sent på kvällen — klockan var öfver elfva och jag stod redo att gå i säng — knackade det på min dörr. Det var Hélène Orzeska, kunde hon inte få komma in ett ögonblick, det gjorde ju ingenting, om jag ej var visibel.

Nej, det tyckte inte heller jag, och därför tog jag emot henne i nattdräkt. Vi slogo oss ned, och jag kunde ej undgå att frapperas af den egendomliga glans, som låg öfver hennes vackra ansikte. Det var en stilla, liksom förklarad glans, till hälften leende och till hälften högtidlig. När hon började tala — utan spår af förlägenhet — var rösten ännu själfullare än eljes.

— Jag vill bara säga ett par ord, började hon. Ni får inte tro, fröken, att jag är olycklig — det vore en missuppfattning. Jag känner tvärtom mycket väl till hvad lyckan här i lifvet vill säga... ty lyckan är inte beroende af hur andra älska oss, utan hur vi själfva älska. Så känner jag det. Och därför vållar det mig ingen smärta att älska en man, för hvilken jag ingenting är — endast ett namn som hans öra hörde en gång för många år sedan. Jag är endast glad öfver, att det har förunnats mig att älska honom, beundra honom, dyrka marken i det land som är hans — ty han är värd det. Han är stor och god och stark, och skulle han ha mänskliga fel, så förringa inte de hans storhet — de bevisa endast, att han trots allt ändå är blott en människa. Förstår ni mig? slutade hon.

— Jag tror det...

— Då förstår ni alltså, fortsatte hon, att i ett lifsöde som mitt ligger ingen tragik — den finns kanske där den sist af allt borde finnas. Nej, mitt lif är ljust — eller skulle vara ljust, om inte Polen vore mitt fädernesland. Hvad det vill säga, det är något som ni afundsvärda nordbor aldrig kunna fatta.

— Jag måste bekänna, sade jag efter en stunds tystnad, att jag ändå erfor ett grand förundran. Den man ni älskar har ni knappt mer än sett — nå, det behöfver nu inte hindra kärleken från att springa fram — men att denna kärlek fortfar att lefva år efter år — utan att få någon näring — utan att en annan kommer och tar dess plats — det förstår jag inte så som jag skulle vilja...

— Också det skall ni förstå, om jag säger, att det finns människor, som aldrig kunna älska mer än en gång i sitt lif. Om de lefde i

LUZERN
Förnäm vistelseort under sommaren.
G:D HOTEL NATIONAL.
Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön. Rum från 4 kr. Ill. prospekt gratis

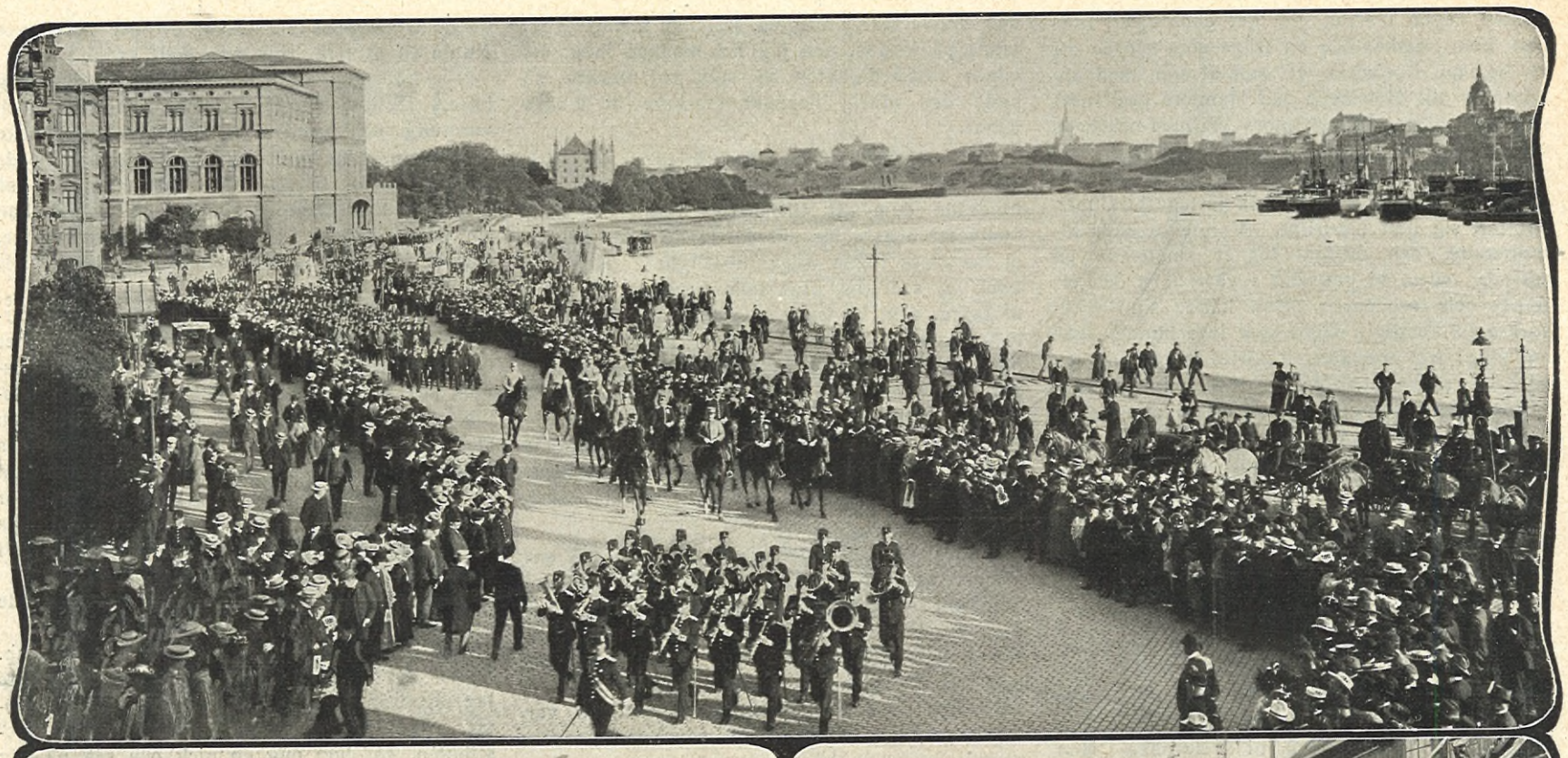

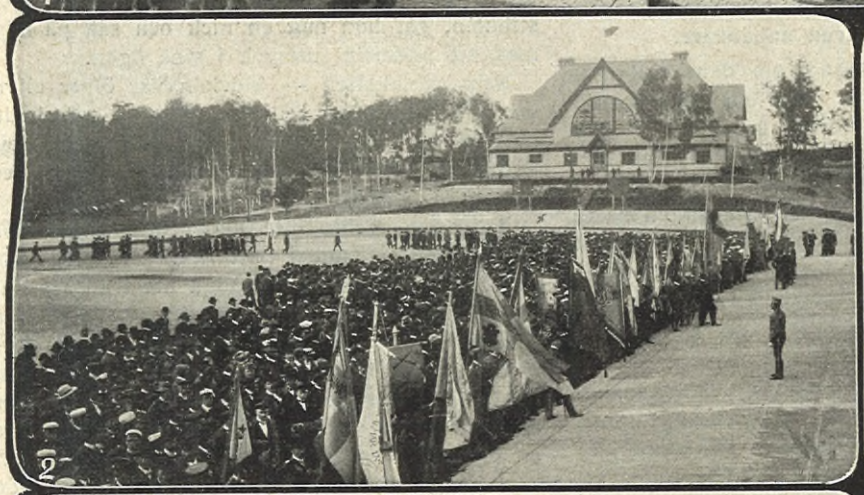

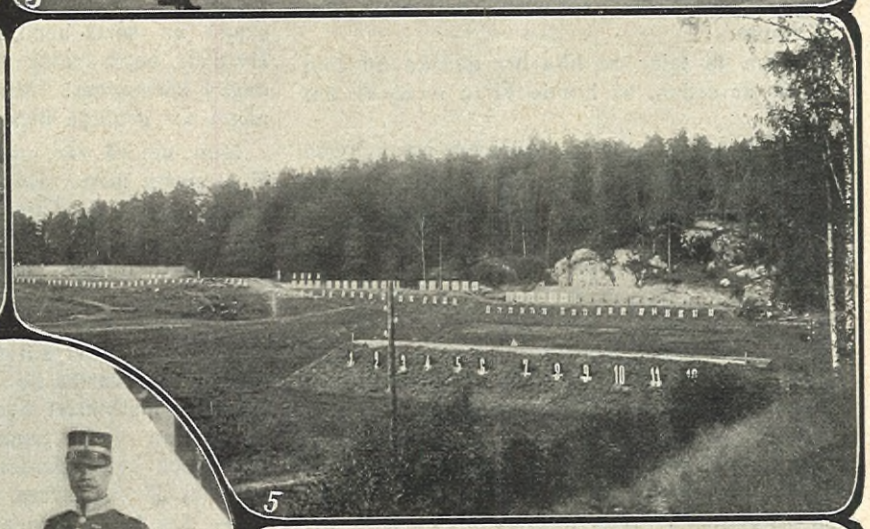

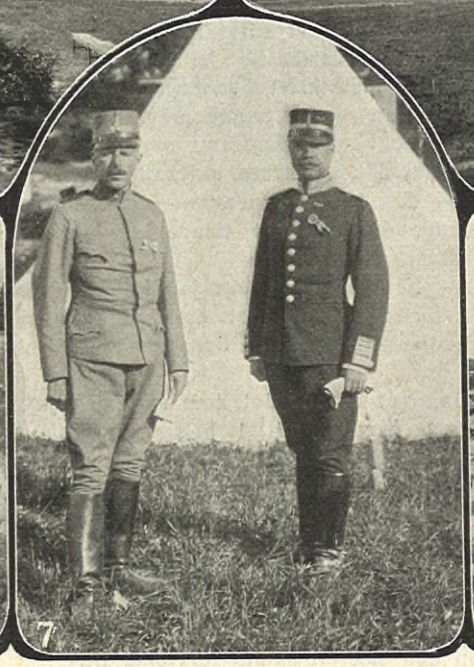

FRÅN RIKSSKYTTETÄFLINGEN I STOCKHOLM 1906. 1. SKYTTARNE SAMLAS PÅ SÖDRA BLASIEHOLMSKAJEN OCH AFTÅGA TILL VÄLKOMSTFESTEN I IDROTTSPARKEN, FÖRETRÄDDA AF MUSIK OCH RIDANDE OFFICERARE. 2 OCH 3. SKYTTARNE MOTTAGAS I IDROTTSPARKEN AF KRIGSMINISTERN (×) SOM FÖRKLARAR RIKSSKYTTEFESTEN ÖPPNAD. 4. TÄLTSTADEN UTE VID HUFVUDSKJUTBANAN VID STORA SKUGGAN. 5. MARKERINGSPLATSEN DÄRSAMMASTÄDES. 6. LIGGANDE SKYTTESTÄLLNING. 7. LEDARNE AF HUFVUDSKJUTNINGEN KAPTENERNA MURRAY OCH ADLERSTRÅLE. 8. KNÄSTÅENDE SKYTTESTÄLLNING. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

FRÅN RIKSSKYTTETÄFLINGEN I STOCKHOLM 1906.

1. KRONPRINSEN ANKOMMER TILL SKJUTBANAN VID STORA SKUGGAN OCH MOTTAGES AF STYRELSEN. 2. KRONPRINSEN BETRAKTAR SKJUTNINGARNA. TILL HÖGER: SKYTTEFÖRBUNDENS ORDFÖRANDE GENERAL BJÖRLIN. 3. KRONPRINSEN UNDERHÅLLER SIG MED SKYTTARNE. 4. LÄGERLIF VID SKUGGAN "MELLAN DRABBNINGARNA". 5 OCH 6. FÖRSTE PRISTAGAREN I MÄSTERSKAPSTÄFLINGEN HR AXEL JANSSON, STOCKHOLM. 7. DE 50 BÄSTA DELTAGARNE I MÄSTERSKAPSTÄFLINGEN. 8. FÖRSTE PRISTAGAREN I FÄLTSKJUTNINGEN, ANDRE PRISTAGAREN I MÄSTERSKAPSTÄFLINGEN HR ERIK BLOMQVIST, STOCKHOLM. 9. FÄLTGUDSTJÄNSTEN VID AFSLUTNINGS-FESTEN I IDROTTSPARKEN. 10. KRONPRINSEN UTDELAR HUFVUDPRISEN. DEN 15-ÅRIGE ALBIN LINGVALL, TÖNNHOLM, FÖRSTE PRISTAGARE I 2:A KLASSENS HUFVUDSKJUTNING, MOTTAGER KRONPRINSENS HEDERSPRIS. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

tusen år och mötte legio som vore värda deras kärlek, så skulle de ändå inte se mer än en, och mötte de inte den, då skulle de inte se någon. Därför visste jag första gången jag såg honom, att ingen annan mera än han skulle finnas i mitt lif. Han tog min själ, och det har inte gått en dag, utan att jag tackat honom därför. Han har inte gjort mitt lif fattigt — han har endast delat med sig af sin rikedom.

Hon hade talat i en djup, vibrerande ton, och det glänste längst inne i hennes stora ögon — jag ville säga något, men fann inga ord.

Dagen efter reste jag vidare. Vi sade hvarann farväl i vestibulen, och som vi inte voro allena där, blefvo ej många ord växlade oss emellan. Hon ville ha min adress och gaf mig sin — vi två ensamma borde kanske träffas en gång till i lifvet, som hon sade. Men däraf blir nu ingenting, brefvet som jag fick i morse underrättade mig om, att Hélène Orzeska dött — i en ålder af fyrtioett år.

DEN SVENSKA RIKSSKYTTETÄFLINGEN I STOCKHOLM 1906.

UNDER EN TILLSLUTNING som aldrig tillförene och ett deltagande från hela befolkningens sida, som gifvit fosterländsk lyftning åt de minnesrika dagarne, har nu den allmänna täflingsskjutningen mellan landets frivilliga skytteföreningar ägt rum i hufvudstaden. Ej mindre än 3,400 deltagare från Sveriges samtliga skytteförbund räknade denna gång den stora riksskyttefesten, som fick ett alltigenom glänsande och glädjande förlopp.

Det kan ej heller undgå att stå klart för hvar och en bland deltagarne i den afslutade riksskyttetäflingen, såväl som för utomstående medlemmar i samhället, att en dylik täflan är "ej blot til Lyst". Man har nu vaknat ur den nationella försoffningens långa dvala. Allvarliga tilldragelser hafva timat och tima, som lära oss, att vi hafva uteslutande oss själfva att lita till. Vi ha fått lära oss att skåda tiden i hvitögat, sådan den är, och vi ha också fått lära att till dess fulla värde uppskatta allt, hvad som kan ge lif och kraft åt vårt försvarsväsen likasom åt vår utveckling i allmänhet. Verkliga nationella högtidsfester i ordets bästa mening äro därför också dessa riksskyttetäflingar ägnade att blifva, och till Stockholms heder måste sägas, att vid årets täfling ingenting brast i hjärtlig gästfrihet och uppmuntrande sympati.

Äfven våra kvinnor ha nu alltmera fått blicken öppen för skytterörelsens fosterländska innebörd, ja, ett och annat skytteförbund räknar till och med *aktiva* kvinnliga medlemmar. Då Idun anser denna kvinnornas tillslutning i hög grad uppmuntransvärd, är det vår afsikt att till en kommande riksskyttetäfling, i samråd med rörelsens ledande män, söka åstadkomma *ett speciellt kvinnligt skyttepris*. För denna gång var tanken tyvärr för sent väckt, men för att dock i gärning ådagalägga sitt intresse för skytterörelsen har Iduns redaktion till prisnämnden öfverlämnat ett motsvarande belopp af 200 kr., hvilket, som en extra premie, fogades till mästerskytten hr Axel Janssons penningpris, därmed höjande detta från 300 till 500 kr.

På någon detaljerad redogörelse för täflingens förlopp — redan så utförligt skildradt i dagspressen — vilja vi eljes ej inlåta oss, utan hänvisa endast till våra vackra och talande fotografiska bilder.

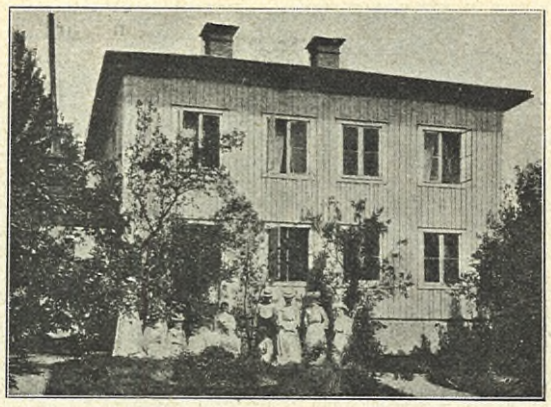

HVILOHEMMET VID STRÖMSBORG.

FRÅN SMÅSKOLLÄRARINNORNAS HVILOHEM.

DEN FÖRSTA juli är inne och på småskollärarinnornas hvilohem råder denna dag lif och rörelse. Inne i matsalen går husmodern och ordnar, medan hon då och då ser på vägguret. Middagsbordet är dukadt, hon ger det en sista mönstrande blick och tager därefter för säkerhetens skull ännu en rond genom sofrummen för att förvissa sig om, att allt är riktigt i ordning. Ute i köket kokar och fräser det från spiseln, och i det öppna fönstret ligger nybakadt bröd att svalna. Kokerskan står röd och varm framför spiseln och skakar kaffebrännaren, hvilken sänder ut till förstugan en doft af nyrostadt kaffe.

"Ja, nu kunna de få komma när som hälst," säger hon.

Och de komma. Ljusa toaletter skymta fram ute på gården och sedan blir det med ens ett gående och trampande och pratande och skrattande i hela huset. Det tysta hemmet har i dag vaknat upp ur sin långa sömn — precis som i sagan om prinsessan Törnros. Under de följande dagarna komma alltjämt nya gäster. Och hvar och en mottages vid stationen af de redan anlända, medan man i hemmet ställt till med något särskildt trefligt att välkomna henne med. Kanske är det ett väntande middagsbord eller en kaffestund i den svala bersån — men *något* är det, ty husmodern har tagit sitt kall på allvar.

Tiden går fort, då man har angenämt, och de sex veckorna är snart gångna. Väntar någon att i hemmet finna en tung allvarsstämning, afråda vi honom eller henne göra ett besök där. Ty missräkningen blefve allt för stor. Lif och glädje härska här, den sunda lifsglädjen. Det har alltid varit en grundsats hos hemmens ledare, att samvaron där måtte präglas af en otvungen kamratanda. Småskollärarinnans lif är under höstterminerna ej sällan ett ensligt, afskildt lif i öde bygder eller djupa skogar. Hemmets grundton måste rättas efter detta, så att omväxling och treflig samvaro med kamraterna skänker åt själen hvad hemmets anordningar i öfrigt skänka kroppen.

Ofta komma vänliga inbjudningar att gästa närboende familjer och ej sällan komma intresserade personer på besök till hemmen. Promenader och längre fotfärder företagas och särskildt på Landahemmet finnes tillfälle att bada.

Den 15:e augusti närmar sig, och nu börja gästerna glesna. Skolorna kalla hem lärarinnorna och åter stängas hemmens dörrar för att öppnas till julen igen eller till kommande sommar för nya skaror af uttröttade lärarinnor.

*

I n:r 32 af Idun redogjordes för Småskollärarinneförbundets Hvilohem och för deras tillkomst. I dag meddelas några bilder från dem. Gäfleborgs läns hvilohem nära Landa station kallas i dagligt tal för "Hvilohemmet vid Strömsberg". Genom folkskoleinspektör J. Wockatz' uppoffring och intresse för saken kunde det öppnas redan 1905. Det rymliga tvåvåningshuset innehåller på nedre botten matsalar, två sofrum, ett serveringsrum och en rymlig förstuga. Öfre våningen innehåller 3 sofrum, stora garderober och en rymlig samlingssal med orgel.

Köket är beläget i en vidbyggd flygelbyggnad för att flugor och matos ej allt för mycket må besvära gästerna. En liten trädgård finnes bakom huset och utgör en skön tillflyktsort under varma dagar. Åt norr finnes en rymlig veranda.

Rummens inredning är ljus och glad. Möbleringen visar anordnarnas goda smak. Matsalen är hållen i rödt och de öfriga rummen i grönt och hvitt.

Landahemmet är öppet äfven under julferierna, för att lärarinnor utan annat hem än ett ödsligt skolhus skola få tillfälle att fira helgen i en treflig kamratkrets.

Från Ockehemmet i Jämtland lämnas både en exteriör och en interiör. Medlen till detta hem äro insamlade af småskollärarinnorna själfva.

På bilden synas dock icke två ganska stora flygelbyggnader. I den ena af dessa äro matsalen (se bilden) och köket inrymda, i den andra finnas sofrum. Tillsvidare hyr småskollärarinneförbundet, men det är meningen att bygga egna hem, så snart det låter sig göra.

MATSALEN I OCKEHEMMET.

Om det skulle vara någon, som intresserar sig för förbundets verksamhet, så meddelas, att upplysningar gärna och beredvilligt lämnas af ordföranden, fröken Anna Hammardahl, Stockholm; sekreteraren fröken Anna Statlin, Rossö, Nyland; kassaförvaltaren, fröken Hilda Löf, Bollsta bruk, eller af folkskoleinspektör J. Wockatz, Gäfle, och fröken Mina Skoog, Mörsil.

I Sverige finnas öfver 9,000 småskollärarinnor. Om hvar och en lämnade Småskollärarinneförbundet en årsafgift af 1 kr., då skulle ju en summa af 9,000 kr. komma sjuka och ålderstigna kamrater till godo. Minst 10 hvilohem skulle därmed kunna underhållas förutom bidrag till dem som behöfde ekonomisk hjälp. Det är tanken härpå, som är driftkraften i förbundets arbete bland Sveriges talrika småskollärarinnekår.

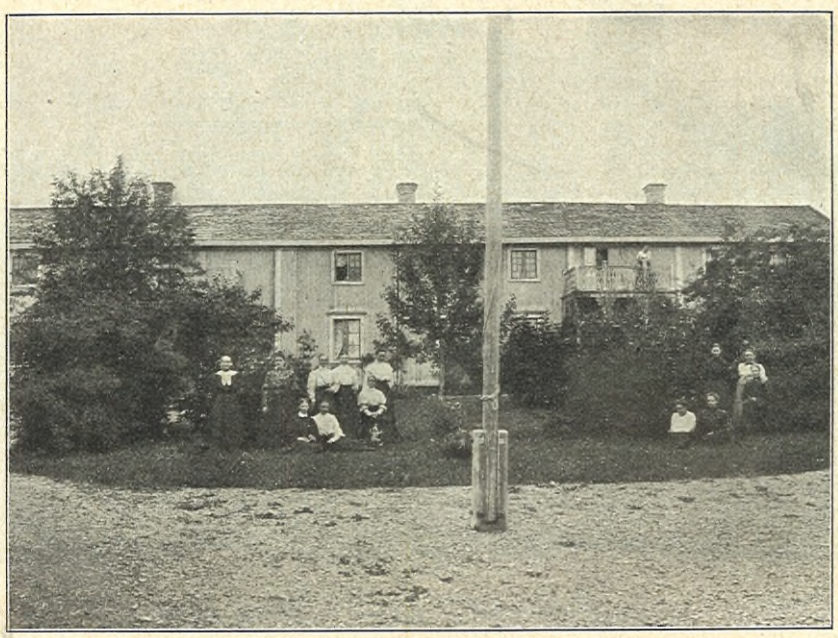

HVILOHEMMET VID OCKE.

EN BLOMSTERMÅLARINNA.

FÖR NÅGRA ÅR sedan införde vi i Idun ett porträtt jämte biografi öfver den framstående musikläraringen fröken Charlotte von Schéele i Göteborg. Nu vilja vi omtala, att sedan hon slutat sin musikverksamhet, har hon ägnat sig åt blomstermålning efter naturen, i vetenskapligt syfte. Kärleken till blommor liksom till musik var ett arf från både fader och moder och har följt fröken von Schéele genom lifvet, men då hon valde den senare till sitt verksamhetsfält, måste den förstnämnda tillsvidare stå tillbaka. Men sedan hon slutat sitt långa, trogna arbete i musikens tjänst, har hon med glödande intresse tagit till penslar och palett och på ett både hvad form och färg beträffar mönstergillt sätt afbildat en mängd vilda blommor såväl i vårt eget som i flere andra land. Många timmar dagligen har hon tillbragt med detta arbete, hvartill hon af naturen undfått en så rik begåfning, hvarför ock hennes målnin-

PAPPERSMÖNSTER fullt tillförlitliga, erhållas omg. från oss till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre, Kjolmönster utan släp 50 öre, Prinsessklädning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmönster 50 öre, Kappmönster 60 öre. Uppgif lifvidd, (omedelbart under armarne), midjevidd och kjollängd, erhåller Ni till Eder figur fullt passande mönster. Expedieras portofritt om rekvisition åtföljd af likvid i sparmärken el. postanvisning insändes till *Iduns Mönsterafdelning, Drottninggat. 51, Sthlm.*

gar väckt uppmärksamhet och bifall af vårt lands förnämsta botanister.

För ett par år sedan fick en framstående och intresserad person, medlem af en folkskolestyrelse i hufvudstaden, se dessa målningar och föreslog att fröken v. Schéele borde, genom att låta trycka dem, göra dem fruktbärande för folkskoleundervisningen i vårt land. Rådet kom sedan också från flere andra håll och har ledt till det resultat, att fröken v. S. har för afsikt att i tre häften utgifva cirka 80 af de öfver 400 växter hon afbildat. Det första af dessa häften (i serien Nyttiga växter I), försedt med 27 vackra, kolorerade planscher, har nyligen utkommit på Norstedt & Söners förlag och utgöres af apoteksväxter jämte text med regler för insamlingen m. m.

I slutet af förordet angifver målarinnan önskemålet med boken i följande tänkvärda ord: "Kan man tänka sig en lämpligare sysselsättning för de ofta sysslolösa barnen i en skollofskoloni än ett sådant insamlande af växter, vederbörligen öfvervakadt af koloniens föreståndarinna? Det skulle, tyckes det, kunna fylla ett tredubbelt syfte: att bringa barnen i kontakt med naturen och skärpa deras iakttagelseförmåga gentemot växtvärlden, att vänja dem vid ordning oeh noggrannhet i arbetet, samt slutligen att bli en god inkomstkälla för kolonien."

Afsikten är alltså, som nämnts, att gagna folkets barn, hvilket ock angifvits på bokens pärm. Att äfven andra än dessa kunna hafva nytta och nöje af ett så vackert verk, faller af sig själft. Att priset kunnat sättas så lågt som till 1 kr. beror därpå, att personer, som intresserat sig för arbetets gagnande ändamål, frikostigt understödt företaget. Roligt vore nu om boken blefve allmänt känd och spridd i vårt land, särskildt om lärare och lärarinnor vid folkskolorna ville främja saken och lära det uppväxande släktet *tillvarataga* de hittills så föga *beaktade* och dock så rika resurser, Sverige har att gratis erbjuda, och som det blott fordras ett ringa besvär för att tillgodogöra sig.

Man skulle säkerligen häpna, om man finge se en statistik öfver de summor, som gå till utlandet för att inköpa hvad vi af *brist på företagsamhet* låta gå förloradt och som växer rundt om i vårt land, till kvalité till och med bättre än det som importeras. Det är nog på tiden att vi vakna upp! Heder åt alla dem, som vilja förhjälpa oss härtill!

EN INTRESSERAD.

KARIN MÅNSDOTTER PÅ FINSTA.

FÖR NÅGON tid sedan var i Idun införd en bild af Ebba Brahes "hydda" utanför Sala såsom ett minne från den tid, Gustaf II Adolf som ung vistades på kungsgården Väsby. Detta har gifvit anledning till att med några ord till vidstående bild påminna om ett blad ur en annan konungs kärlekssaga.

Satt af tronen i broderfejd, fördes som kändt Erik XIV år 1671 som fånge till Gripsholm. Olyckliga hade de år varit, som Erik fört spiran, olyckliga för landet och olyckliga för honom själf, söndersliten i sin själ som han var af grubbel och misstänksamhet. Den enda ljusglimten var hans Karin, korpralsdottern från Norrland, på hvars hufvud han satt drottningkronan, och hvilken som en god genius ständigt vakade öfver sin gemål. Hon var den ende, på hvilken Erik trodde sig kunna lita, och i hennes knä låter skalden den själssjuke konungen i sorgtunga stunder slumra till ro från lifvets stormar.

Traditionen utvisar högst upp i Fängelsetornet (tornet längst till höger af slottet, som på vår bild skymtar fram öfver träden) ett trångt och mörkt rum såsom konung Eriks fängelse. Och ännu, säges det, synes nötningen af hans armbågar i fönstrets tegelstenar, mot hvilka han stått lutad, seende ut öfver nejden efter Karin, som ej tilläts dela hans fängelse. Men hon, som ej ville öfvergifva sin make, tog sin bostad på Finsta gård, hvarest man (vid de lummiga ekarna i förgrunden) ännu tror sig finna grundlämningarna efter byggnader från gångna tider. Därifrån kunde hon nu se sin makes fängelse, och där har hon alltså i sorgsna stunder suttit, i varma böner inneslutande honom, som var hennes allt, trots att han hade så litet af kärleksfrid att skänka henne.

Historien talar nu visserligen ett annat språk om Erik XIV:s fångenskap på Gripsholm, men vi gå det med tystnad förbi, för att ej hårdhändt slita sönder den romantikens väf, hvari sägnen inväft denne olycklige renässansfurste på Sveriges tron.

Nu gå på de bördiga sluttningarna från Finsta backar rasslande skördemaskiner, och mellan de lummiga eklunderna drager lokomotivet pustande och bolmande fram. Men den ögon hafver till att se med, kan ännu i kvällsstunden vid månuppgångens timmar bakom de små fönsterrutorna i Vasaborgen skönja de bleka anletsdragen af konung Erik, där han spejar bort mot Finsta för att uppfånga viftningen af den hvita duken, som till honom bär det sista "god natt" från drottning Karin.

KLETUS.

DE GAMLA GRUNDLÄMNINGARNA VID FINSTA GÅRD.

SKOGEN.

NÄR LIFVET vaknar i djupa skogen,
då är det fagert i vårens tider.
Det sjunger, jubla bland snår och grenar
i sångarälskog och sångarstrider.

Det knäpper, risslar i strå och stackar,
där myror vaknat för arbetsdagen,
och knoppar svälla vid solens kyssar. — —
Blif, lef och älska! är härskarlagen.

Då går jag in, där det starkast brusar
af strid och sånger och vårens strömmar,
och ungt och starkt blir mig blod och sinne,
som ljus på böljorna mina drömmar.

Jag andas lif, andas sol och känner,
hur dådlösheten ifrån mig glider,
och gran och furor omkring mig susa:
här är det fagrast i vårens tider . . .

När sedan alla de unga knoppar
till blad och doftande blommor blifvit,
och varmt naturen i kärlek ödslat
och sina rikaste skatter gifvit,

då är det fagert i djupa skogen,
där skär linnea sin vällukt sprider
och dämpadt solljus in mellan träden
med smeksam hand öfver mossan glider. —

På mjuka mossan är skönt att drömma
och lyss till allt, som i skogen röres,
och under halfslutna ögonlocken
se allt, som skymtar — men inte höres.

Och djupast in mellan snår och stammar
i ljusa, rodnande sommarnatten
älfdansens ringlande slöjor sväfva
och locksångtoner från skogssjöns vatten.

Och mäktigt drages jag dit tillbaka,
när höstvind sliter i löf och grenar,
och björkens gyllene krona faller
och breder guld öfver laf och stenar . . .

Det lyser rödt ifrån furudunklet —
som blod och rosor och mogna drufvor;
det lyser rödt ifrån snår och buskar
och lingonriset i gröna tufvor.

Och djupast inne från skumma gömslen
ett dämpadt, gäckande skratt förklingar.
Där skymtar brokigt som huldrekjolar
och vällustfladdrande fjärilsvingar.

När trött naturen till hvila längtar,
ej fågelsången från skogen höres;
den står i anande, drömtyngd skymning.
som ej af lekande dagrar störes. — —

Då faller lätt mellan mörka furor
de första flingornas ljusa slöja.
Som sällsamt skimrande, hvita drömmar
bland dunkla skogarnes trän de dröja.

Och nu jag går, där i snö och stillhet
min skog står slumrande, tyst och öde.
För vinden grenarna sakta vagga — —
det är som vyssjande sånger ljöde.

Jag vet, att nu är dock skogen fagrast —
till ro den söfver bland trän som drömma.
I stilla, famnande, hvita skogen
kan djupt jag somna — och glömma, glömma.

MARIA RIECK-MÜLLER.

Mälar-Restauranten

är

Stockholms mest moderna Restaurant.

Vidsträckt, härlig utsikt öfver Stockholm och Mälaren.

Utsökt franskt och svenskt kök.

Väl lagrade viner (dir. importerade).

Riks 99 26. Allm. 93 51.

Glöm icke

Kvinnornas rösträttspetition.

IDUNS MODELLKATALOG.

I alla boklådor och hos alla Iduns kommissionärer; pris 50 öre.

Expedieras äfven direkt från Iduns expedition till alla platser där återförsäljare icke finnes, om 50 öre insändes i postanvisning. Pappersmönster till alla i katalogen förek. modeller erhållas till billigt pris från *Iduns Mönsterafdelning, Stockholm.*

Köp Vänersborgs **Balskor!**

Bästa svenska fabrikat!

Lätta! Eleganta! Hållbara!

INREGISTRERADT FABRIKS-MÄRKE A. F. CARLSSONS SKOFABRIK VENERSBORG

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.
Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af

Aktiebolaget

A. F. Carlssons Skofabrik,

Vänersborg.

Försäljes i minut hos de flesta skohandlande i riket.

ERIK-JANSARNE. EN KULTURBILD AF CHICOT.

FÖLJANDE HÄNDELSER tilldrogo sig under Erik-Jansonismens lifligaste period. Ja men, afbryta troligen åtminstone de yngre bland läsarne, hvad är då Jansonismen? Det vore för öfrigt mindre underligt, emedan af denna "ism" icke numera finnes ett spår, ehuru hon på 1840-50-talen gjorde mycket buller af sig, åtminstone uppe i Norrland. Jag vill därför här tillförgångs skizzera "Erik-Jansarnes" historia i största korthet.

Dess upphofsman var en bondeson Erik Jansson från Biskopskulla socken i Upland. Han flyttade tidigt till Västmanland, där han slog sig ned som jordbrukare. Därunder läste han flitigt Luthers skrifter jämte Arndts, Scrivers och Nohrborgs arbeten, böndernas på den tiden vanliga uppbyggelseskrifter. Till slut tyckte han sig finna, att dessa då så populära andliga fäder i många kardinalpunkter icke öfverensstämde med Guds ord. Framför allt befästes han stadigare i den åsikten, att enligt bibelns lära människan omedelbart genom tron uppnår en syndfri fullkomlighet.

Under en affärsresa till Helsingland, där då "läseriet" florerade som lifligast, uppträdde han i Söderala som talare på en konventikel och hänförde så sitt auditorium, att han inom kort såg sig af ett ganska stort parti hälsad som en ny lärofader. Redan 1844 bildade sig ett särskildt separatistiskt samfund, alltifrån början kalladt "Erik-Jansarne". Samma år bosatte sig Jansson i Forsa (Helsingland) och nu utgaf han sig för en gudasänd profet, genom hvilken Guds ande talade, hvars ord voro Guds ord och som därför vore ofelbar. De trogna voro fullkomligt syndfria som Gud själf. Men "trogna" voro endast de, som trodde på Erik Jansson; alla andra voro fördömda. Han förbjöd sina anhängare att besöka allmänna gudstjänster och uppreste d. 11 juni 1844 i Alfta (Helsingland) ett bål, på hvilket folket skulle bränna sina gamla "afgudar", d. v. s. Luthers, Arndts, Schrivers och Nohrborgs skrifter samt öfriga andaktsböcker, under sjungande af "Tackom och lofvom Herran".

Kronobetjäningen fängslade nu Jansson, som förhördes inför landshöfdinge-ämbetet, men snart åter sattes på fri fot. Martyrskapet ökade hans anseende och anhängarnas antal. Samma år den 1 oktober antände han i Söderala ett nytt bokbål. Åter häktades han och k. m:t anbefallde Uppsala domkapitel att förhöra honom. Med bibeln i hand försvarade han sig skickligt, undvikande försiktigt att ingå på sina egna, besynnerliga läror, hvarför han efter varning lössläpptes.

Hösten 1845 anställde justitie-kanslären vid Forssa häradsrätt undersökning om Erik-Janssonismen, hvaraf följden blef, att Jansson ånyo skulle föras till länshäktet. Fångföraren öfverföllS på vägen dit af Erik-Jansare, som befriade sin profet. Denne smög därefter omkring under förklädnader, ofta i kvinnodräkt, och rörelsen utbredde sig äfven till Dalarne.

Redan förut hade sektens hufvudmän starkt funderat på att utvandra och i sept. 1845 hade två helsingbönder gifvit sig af till "Nya världen", för att se sig om efter lämpligt land. I början af 1846 kom från dem bref till Söderala, hvari Erik Jansson uppmanades att snart komma dit öfver. Jansson verkade i sina predikningar för denna plan. "Hedningarna" i den Nya världen skulle uppbygga städer åt de trogna, som efter ankomsten dit skulle "tala med tungomål."

Alla Erik-Jansare skulle sälja sina ägodelar och fullständig egendomsgemenskap infördes. Försäljningssumman skulle förvaltas af särskildt valde "skaffare". Den gemensamma kassan skulle fylla allas behof, men blind lydnad skulle vara allas plikt.

*

Till följd af utvandringens betydenhet från Norrland, hade åtskilliga af de förmögna "läsarne" i Gäfle bildat ett rederibolag, som fraktade emigranterna direkt från Gefle till Newyork. Bolaget hade ett par briggar, "Gideon" och "Eleasar", hvilka utrustats med ett slags skjul midskepps, inredt med en mängd trånga kyffen, hvari de omkring 70—80 passagerarne kunde nödtorfteligen instufvas. Men när Erik-Jansarne började röra på sig, antog emigrationen så väldiga dimensioner, att rederiet måste lägga sig till med ett barkskepp, som kristnades till "Ruth", för att hedra de kristliga damerna i bolaget. Det skulle föras af kapten Jacob Grönqvist, som endast var "läsare" så fort han fällt ankaret på Gefle redd.

Ehuru fanatismen uppe i Helsingland var stor och bröderna af den nya sekten i första hettan sålde sina hemman och gåfvo sig för att blindvis följa sin profet till det förlofvade landet som om det gällt lifvet, fanns det dock äfven bland Erik-Jansarne betänksamt folk, som, när det kom till kritan, baxnade för att gifva sig af till ett vildt främmande land, om hvars beskaffenhet man på det hela taget då visste så godt som intet.

Ibland dessa tveksamma var nog Lars Jonsson i Forssa den förnämste, anseddaste mannen. Det var en storbonde af den icke så litet nackstyfva Helsingeracen, stor och ståtlig till sitt yttre och med icke så små andliga gåfvor. Han hade också sett mera af världen än de flesta där på trakten under den långa tid han hvarje vinter for ned till Stockholm, säljande präktiga hästar och skogsfågel, på hvilken handel han blifvit förmögen, utom det att han genom arf blifvit ägare till socknens största hemman, hvilket alltid stått i stort flor under generationer af duktiga förfäder.

Därigenom att han alltid varit fri och aldrig tjänat under någon husbonde, hade redan från början hos honom utvecklat sig ett slags myndighet, som alltjämt tillväxte, emedan ingen af omgifningen vågade direkt bestrida hans öfverlägsenhet. Häraf kom sig att Lars — som han allmänt kallades — småningom blef en i högsta grad självklok person, den där icke tålde några motsägelser och ej gaf vika för skäl, om äfven så goda.

De andliga rörelserna rasade länge våldsamt i Norrland och den lifliga Lars blef snart "väckt". Naturligtvis kunde en så styf ande icke hålla sig från att predika, och snart blef Lars Jonsson en af de mest passionerade kolportörerne. Han for, trots konventikelplakatet, omkring och predikade väldeligen, ehuru just icke precis så vältaligt. Men han uppträdde så mycket tvärsäkrare och det imponerar mera på massorna än det finare föredraget.

Då han uppträdde i sin egen stora loge, plägade han alltid börja sin predikan med följande med dundrande röst framsagda försäkran: "Genom Guds underbara nåd har jag undfått den helige ande. Jag vet det och känner det. Således är det icke jag som talar här, utan anden, som talar genom mig. Det är inte mina ord ni hör, utan andens egna ord. Hvad jag säger er är sanning, förty anden kan inte taga miste. Så lyssnen nu och hören Herrans röst, som sker till eder genom mig, hans tjänare."

Så hade Larsson "verkat" i många år och varit en af de mest populära talarne bland "gammelläsarne", som i själfva verket ej voro annat än litet trosifrigare lutheraner. Slutligen hade han dock lämnat denna sin predikoverksamhet inför den allt och alla besegrande profeten, med sig i mycket likasinnade och liktänkande Erik Janson, till hvilken han slöt sig vid dennes första framträdande. De bägge trosgubbarne blefvo intima vänner. Men efter en längre samvaro med profeten tyckte sig Lars Jonsson börja märka, att Erik Jansson icke var fyllest så stor gudsman som mängden höll honom för och att hans härsklystnad icke kände några gränser. Dessutom misstrodde han profetens äfventyrliga lynne. Han tviflade dock ej på riktigheten af hans lärosatser och var efter Erik Janssons afresa den kvarvarande sektens förnämste man.

Emellertid började de yngre af "vännerna" längta ut till det förlofvade landet och talade allt ifrigare med sin ledare om, att det vore på tid att gifva sig i väg. De hade fått bref från någon af sina jämnåriga, som redan rest och hvari dessa icke hade nog starka uttryck för sin förtjusning öfver det nya landet. Äfven Lars Jonsson hade fått ett par bref från äldre vänner, men de yttrade sig mera betänksamt och stucko icke under stol med svårigheterna därute.

Så att Lars blef till slut villrådig, huru han skulle göra. Han var visserligen icke vacklande i sin tro, men, en öfvervägande praktisk man, insåg han det riskabla att göra sig af med sitt präktiga hemman och sin goda ställning i öfrigt för att gifva sig af så där på vinst och förlust. Det gamla "en fågel i handen" etc. etc. hade aldrig förefallit honom så riktigt som nu.

Men han var dock framför allt ett "Guds barn" och litade visst på det ord, som sade: "All eder omsorg kaster på Herran, ty han skall taga omsorg om eder". På grund däraf höll han på ett möte med alla traktens Erik-Jansare ett föredrag öfver den viktiga frågan om utvandringen och slutade det med en brinnande bön, hvari han uttryckligen bad Gud om ett "tecken" hvarigenom de tydligen skulle märka, att resan till Amerika vore Honom emot. Om dock ej ett sådant tecken komme, så vore detta ett bevis på, att det var Herrans vilja, att de skulle fara.

Detta möte hade hållits på senhösten och hela vintern hade Erik-Jansarne därefter haft täta sammankomster, under hvilka medlemmarna utfrågats, men ingen hade förnummit något, hvilket kunnat tydas som ett tecken ofvanefter. På grund däraf beslöts ändtligen, att de skulle emigrera och Lars Jonsson erhöll i uppdrag att underhandla med läsarerederiet i Gefle om öfverfarten. Detta gick naturligtvis mycket bra. Lars Jonsson kunde anmäla 60 personer, män, kvinnor och barn, burget folk alltsammans. Han fick rabatt på biljettprisen och anordningarna ombord beträffande kojplatser och kokning gjordes så goda som möjligt den tiden. "Ruth", den nya barken, afseglade d. 15 maj 1850. Kabeltelegram funnos då ännu icke och bråket med Erik Jansson hade ej dunstat öfver till Europa.

*

Resan gick lyckligt. "Ruth" visade sig som en ypperlig seglare och de hade allt hopp att komma ovanligt snabbt öfver Atlanten. Skeppet hade redan tillryggalagt ungefär två tredjedelar af oceanen, då plötsligt en storm blåste upp från sydostkanten. Den blef allt hårdare, tills den öfvergick till en ordentlig orkan, som tvang kaptenen att låta skeppet länsa för topp och tackel, det vill säga drifva undan vinden med alla segel fastgjorda. Så fortsatte det att blåsa i tre dygn med ominskadt raseri. Ingen af besättningen kunde under denna tid få en blund i sina ögon och de stackars Erik Jansarne höllo sig under ångest och bön inne i sin trånga barack, lyssnande till det hemska braket från det pinade skeppsskrofvet.

Fjärde natten började stormen aftaga och det blef slutligen alldeles lugnt med stark dimma. Då styrbordsvakten pressades kl. 4 på morgonen, hade förste styrmannen, Grundström, ännu icke kommit ut på däck. En jungman var inne i hytten för att "purra" honom, men lyckades inte väcka honom ur den djupa sömn, hvari han sjunkit efter de föregående dygnens vakor och vedermödor.

Till slut skakade jungmannen honom våldsamt i armen och skrek: "Det har slagit åtta glas, styrman!"

"Åtta glas!" ropade styrmannen utom sig, hyfvande sig ur kojen och dragande på sjöstöflarna. "Hvarför för hin håle har du inte purrat ut mig förr?"

"Jag har frestat på fyra hvarf och sista gången trodde jag ni var vaken, eftersom ni frågade om vädret."

"Du borde veta vid det här laget, att det är din skyldighet att se mig på däck, innan du går din väg", förmanade styrmannen med eftertryck.

"Det är högst eget, att pojkarne inte kunna purra en i tid", sade han till andre styrman, som han mötte strax då han kom ut på däcket.

"Visst är det så", svarade denne torrt.

"Kursen är väst till syd, om vi kunna styra den. Det har varit stillt sedan fyra glas." *

Med detta gick andre styrman till kojs och förste styrman lunkade akterut för att se på kompassen.

Skeppet stäfvade nu nästan rakt norrut, emedan inte en vindfläkt drog och det styrde inte. En tjock dimma omgaf fartyget, döljande både haf och sky och förorsakande ett ständigt droppande af väta från allting till väders. Ehuru det ännu var i juni, kändes luften rå och bittert kall, så att styrmannen skickade en af gossarne efter sin "ylleami", sedan han varit på däck en halftimme.

Han tog sig en "sjömansbrasa" och satte sig sedan tungt ned på skylightet och stoppade sig en pipa. Sedan han tändt den, lutade han sig baköfver och såg upp på de knakande rårna och slående seglen med ögon, som sökte upp arbete äfven under nattvakten. Men ingenting i dag mötte hans öga, så att manskapet fick vara i fred. Men den bekväma ställningen blef för mycket för styrman Grundström. Hans underkäk föll ned och han lurade af. Gastarne som märkte förmannens slummer, sökte sig kojplatser hvar som helst på däcket — sjömän behöfva inga dunbolster! — och rorsmannen, som nu inte hade någonting, som upptog hans uppmärksamhet, lutade sig öfver ratten och slumrade af. Till och med utkiken, den lymmeln, brassade sig mot insidan af kranbalken och snusade till, så att inte en själ var vaken på det religiösa skeppet "Ruth" den morgonvakten.

Men till deras ursäkt må sägas, som förr är anmärkt, att de föregående dygnens slit och sömnlöshet gjort hvarenda en totalt "utfaren".

Plötsligt öppnade styrmannen ögonen och for upp. "Hvad var det?" utropade han. Han kände, att något ovanligt händt, men kunde inte säga hvad. Hoppande ned, sprang han akterut och fann rorsmannen läggande ned roret dikt.

"Hvad är det för fel, Zetterberg?" frågade han ifrigt.

"Åh, ingenting, styrman, det är bara en bris, som kommer upp på styrbords låring och jag försöker lägga henne till kursen. Hon lyder inte just värst, vill inte styra än."

Styrmannen såg på kompassen. Den visade nord till väst. Rårna voro brassade i fyrkant och seglen stodo fulla, med styrbordsliken lyftade.

* Klockan 2 e. m.

"Håll nu roret dikt; hon kommer rundt om en minut", sade styrmannen, i det han steg åt sidan och kände efter vindriktningen.

"Märkte du något särskildt för en stund se'n, Zetterberg?" frågade styrmannen ängsligt.

"Nej, ingenting märkvärdigt", tyckte karlen.

I själfva verket hade Zetterberg blifvit väckt just då och med samma förnimmelse som styrmannen, men ville naturligtvis inte tillstå, att han sofvit på sin post.

"Spring ut, när hon får fart", befallde styrmannen, i det han gick för öfver.

"Ja well, styrman", svarade Zetterberg.

Vid gångbordet väckte styrmannen vakten med ropet att stå klara vid brassarna.

Och så gick han fram och förhörde utkiken, men han hade hvarken hört eller sett något ovanligt.

"Jag måtte ha drömt", mumlade styrmannen, när han skyndade tillbaka akterut. "Hur ligger du an nu, Zetterberg?" frågade han ifrigt.

"Hon har inte rört sig ett kvarts streck, styrman", svarade mannen vid rodret.

"Skaka kompassen. han måtte ha fastnat", skrek styrmannen otåligt.

"Det gör ingen skillnad", kom svaret.

Styrmannen rusade fram till nakterhuset och riste kompassen grundligt, men kortet svängde alltjämt tillbaka till samma läge.

"Hvad i Helsingland är det åt henne?" utbrast styrmannen utom sig. Så tillade han på samma exalterade sätt: "Jag menar roret är af, jag?"

Därpå skek han: "Hallå, gossar, jumpa ut en af er på änden af mesanbommen och tvinga in ett af taljrepen där. Fort, min gosse! Det är något på tok här."

På en minut var linan inombords hos styrmannen, som först gjorde fast den vid en af nakterhuslyktorna och firade ned den öfver aktern. Ett halft dussin ängsliga ansikten tittade ned öfver hackbrädan efter det nedglidande ljusskenet. Men där var ingenting att upptäcka: roret hängde säkert nog i sina bultar och stod mycket riktigt dikt styrbord. Lyktan höll på att halas upp, när Norrbom skrek: "Kors hon rör sig ju inte ett dugg. Inte underligt, att hon inte styr då!"

Alla kikade nu på det lugna vattnet, som sakta höjdes och föll kring akterstäfven. Vattenytan var utan rörelse och där fanns ej ringaste tecken till kölvatten.

"Nå, men det här var då det största spektakel jag nånsin sett," utropade styrman Grundström, kliande sig bakom örat och tittande till väders. "Här blåser det en treknopsbris och seglena stå fulla och arken rör sig inte mer än en död hvalfisk."

Han gick förut och tittade på ankarena. Åhnej, bägge sutto nog på sina platser uppkattade. Därvid stirrade han öfver bogen en god stund. "Efter kortet," mumlade han, "böra vi vara hundratals mil från land och i fyratio famnars vatten. Hon kan naturligtvis inte stå på grund. Jag ska snart bevisa det också."

Återvändande akteröfver skickade han en karl efter djupvattenslodet, tacklade till det omsorgsfullt och lät det gå öfver sidan. Det gick ut på ett sätt, som genast öfvertygade honom om, att skeppet inte törnat på och visade det beräknade djupet med sandig botten.

"Nej, jag förstår inte det här!" utropade styrmannen, åter rifvande sig bakom örat, och så skickade han en jungman akterut att purra kaptenen och bedja honom komma upp på däck.

Om några minuter törnade "gubben" upp i kalsonger och tofflor. Utan att stiga fram på däck, frågade han: "Hvad är det om, styrman?" Styrmannen funderade huru han skulle förklara situationen, men så inskränkte han sig till att säga: "Skutan har stannat, kapten!"

"Stannat, styrman, *stannat*," fnös skepparen argt. "Hvad i sjutusan..." här afbröt han sig, men kom ihåg, att han fruktade "läsarne" — menar styrman. Hon stannade, när jag gick ned vid fyra glas, då det inte var någon vind."

"Ja visst ja, men nu ha vi en bra bris och seglen dra, men hon går inte ur fläcken."

Kaptenen steg fram och såg skarpt i styrmannens ansikte. "Är ni nykter, styrman Grundström?" frågade han lugnt.

"Kapten Grönqvist," svarade styrmannen i vred, afvisande ton, "om kapten vill lugna sig och tänka på saken, är det öfverflödigt att göra en sån fråga ombord på det här skeppet. — Nu kanske kapten vill undersöka saken själf." Och därmed gick styrmannen förut i djup förtrytelse.

"Han är galen," mumlade kaptenen, "om han är nykter," i det han klef in i kajutan efter mera kläder. "Hurusomhelst tillåter jag inte min styrman mucka på det där viset. Anfäkta mig ska jag inte slå honom i järn," puttrade han nere i kajutan.

Under tiden hade en allmän uppståndelse skett ombord. Babölingarne hade kommit upp på däck och stodo gapande af förvåning, när de sågo seglen draga och skutan inte göra någon fart. Äfven emigranterna hade kommit ut på däcket, häpna öfver bråket under den annars så tysta morgonvakten. De stackars landkrabborna erbjödo en ömklig syn i den dystert grå gryningsstunden, som förekom dem ännu dystrare i den täta, ogenomträngliga dimman.

Lars Jansson hade ännu icke kommit ut och under tiden stodo de rädda som en skock får utan herde. De insågo nog, att något var på tok vid anblicken af de ifriga och gestikulerande sjömännen, men kunde inte förstå hvad det gällde, emedan blåsten icke var stark och sjön icke hög, det enda de räknade som fara. För blyga voro de också att fråga sig för, försynta som bönder i allmänhet voro den tiden.

Men så hörde någon den gamle båtsmannen Kusbom utbrista: "Jag ska säga er någe jag, gossar. Jag vet hvar det kniper; vi ha en Jonas ombord, det är hvad vi ha det."

Detta var ett de gamla skrock, som hörde till sjömännens under århundraden isittande vidskepelse. Det var någon ombord, som Neptun hade ett horn i sidan till.

Men Kalle Klingberg, kajutpojken, en lustig ture, som nyss kommit upp för att sätta på kaffet, var ännu okunnig i detta slags sjömanskap, så att han interfolierade Kusbom: "Jonas, hvad är det för sort?"

"Det är profeten, som hyfvades öfver bord och slukades utaf en hvalfisk, så nu vet du det, din grön-göling," upplyste den gamle beckbyxen gravitetiskt.

Detta yttrande förstodo emigranterna, emedan det tycktes dem hafva något att göra med bibeln, den enda bok de grundligt studerat. Men hvilken skulle föreställa bibelns profet kunde de icke fatta, ehuru de nog misstänkte, att yttrandet torde hänföra sig till någon af dem, såsom varande Guds utvalda folk.

Forts.

Hylins Boro-Lanolintvål

och

Hylins Victoriatvål

äro dryga, milda, välgörande och dock billiga.

KÖKSALMANACK.

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 2—8 SEPT. 1906.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; lammkotletter med spritsad patatis; mjölk; kaffe eller te med surmjölkskaka. Middag: Afredd buljong med frikadeller; kräftor; stekt orre med brynt potatis och salader; äppelpudding med grädde.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; stufning af bondbönor och skinka; mjölk; kaffe eller te. Middag: Pudding af kött med potatismos; körsbärssoppa med skorpor.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; halstrad gädda med skiradt smör och potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Rimsaltad fårbringa med stufvade spritärter; filbunke.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt fårbringa (rester från tisdag) med potatismos; mjölk; kaffe eller te. Middag: Puré af ärtskidor med rostadt bröd; kokt makrill med persiljesås och potatis.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; sill med smör och ägg samt potatis; kaffe eller te. Middag: Oxstek som vildt med potatis och vinbärsgelé; rabarbersoufflé.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; ragu på kött med förlorade ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med stufvade turska bönor; risgrynsgröt med äpplen och mjölk.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt färsk strömming med tomatsås och potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kall oxstek med potatispudding; saftkräm med grädde.

RECEPT:

Frikadeller (f. 6 pers.). 2 hg. benfritt oxkött, 20 gr. späck, $^1/_2$ msk. hvetemjöl, 1 kkp. gräddmjölk, 2 tsk. salt, $^1/_4$ tsk. hvitpeppar.

Till kokning: Svag buljong eller kokande vatten.

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten, skäres i tärningar och drifves tillika med späcket tre gånger genom köttkvarn. Det stötes därefter väl tillsammans med mjölet i stenmortel. Gräddmjölken tillsättes litet i sänder jämte kryddorna och färsen arbetas $^1/_4$ tim. Den formas med 2 teskedar i mycket små bullar, hvilka läggas i kokande, saltadt vatten eller svag buljong och få koka 2 min. Frikadellerna afputsas innan de läggas i soppskålen.

Stekt orre (f. 6 pers.). 2 orrar, 1 hg. späck, 3 msk. smör (60 gr.), 2 tsk. salt, $^3/_4$ lit. kokande buljong.

Sås: 1 msk. smör (20 gr.), 2 msk. mjöl, köttjus, $1^1/_2$ dcl. tjock grädde.

Beredning: Orrarna plockas, svedas med denaturerad sprit eller brännvin, urtagas, sköljas ytterst väl och torkas med en kötthandduk. De uppsättas därefter och belägges på bröstet med späcket skuret i tunna skifvor, hvilka fastbindas väl. Smöret brynes i en stekgryta. Fåglarna iläggas med brösten upp och brynas väl på alla sidor, hvarefter de saltas och spädas med buljongen litet i sänder. Till stekningen åtgår omkring 1 tim. Fåglarna uppläggas, skäras och hopläggas åter och serveras garnerade med grönsalad och oliver. Köttjusen silas och skummes. Smör och mjöl sammanfräsas, köttjusen tillsättes litet i sänder under flitig rörning och såsen får koka 10 min. Grädden tillsättes och såsen får ett uppkok samt afsmakas.

Äppelpudding med grädde (f. 6 pers.). 5 dcl. äppelmos, 50 gr. sötmandel, 6 blad gelatin, 2 msk. varmt vatten, 4 dcl. tjock grädde.

Till garnering: 6 päron, 25 gr. biscuits.

Beredning: Äppelmoset passeras och blandas med den skållade och groft hackade manteln samt det sköljda och i 2 msk. varmt vatten upplösta gelatinet. Då äppelmoset är kallt nedröres den till hårdt skum slagna grädden. Massan hälles i vattensköljd och sockerbeströdd form och ställes på is eller kallt ställe att stelna. När puddingen skall stjälpas upp hålles formen ett ögonblick i varmt vatten.

Den garneras med frukt och biscuits

Stufning af bondbönor och skinka (f. 6 pers.). $1^1/_2$ lit. spritade bondbönor, $2^1/_2$ lit. vatten, 1 msk. salt, 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. hvetemjöl, 3 kkp. god mjölk, 3 hg. rökt skinka, salt, socker, 2 msk. fint hackad persilja.

Beredning: Groddarna borttagas och äro bönorna mycket utväxta skalas de äfven. Vattnet kokas upp med saltet, bönorna iläggas och få koka, tills de blifva mjuka. De upphällas i durkslag och spadet tillvaratages. Smör och mjöl sammanfräsas, 3 kkp. af bönspadet tillsättes jämte mjölken, under flitig rörning och afredningen får koka 10 min. Skinkan, skuren i tärningar ilägges och stufningen får ett uppkok. Den afsmakas med salt, socker och den fint hackade persiljan.

Rimsaltad fårbringa (f. 6 pers.). $1^1/_2$ kg. fårbringa, 3 msk. salt, 1 tsk. salpeter, 2 tsk. socker, 3 lit. vatten.

Beredning: Refbenen knäckas och bringan ingnides med saltet, salpetern, och sockret, väl sammanblandadt. Den lägges i ett fat och får stå 3—4 dagar, under det den ofta vändes i den lake, som bildas. Köttet upptages och tvättas väl med en duk, doppad i kallt vatten. Det nedlägges i det kokande vattnet och får koka, tills det blir mört, hvartill åtgår $1^1/_2$—2 tim. Det serveras med stufvade grönsaker eller potatispuré. Spadet kan användas till någon afredd soppa eller puré.

Degen behöfver stå att jäsa före insättningen i ugnen, när Ni bakar med Lagermans bakpulver "Tomten." Detta är seremot absolut nödvändigt vid användandet af pressjäst.

Puré af ärtskidor (f. 6 pers.). 4 lit. urspritade ärtskidor, 2 hg. spenat, 1 msk. salt, 3 lit. vatten, 2 lit. efterbuljong eller 2 lit. vatten och 2 tsk. Liebigs köttextrakt, 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, 2 morötter, 2 kkp. spritade ärter.

Beredning: Ärtskidorna sköljas väl jämte spenaten. Påsättas i kokande, saltadt vatten och få koka med tätt slutet lock, tills de äro riktigt mjuka (omkr. 4 tim.). Då tillsättes buljongen eller vattnet, tillsatt med köttextraktet och skidorna få ytterligare koka 1 tim. hvarefter de passeras. Den passerade soppan bör utgöra 2 lit. Smör och mjöl sammanfräsas, purén tillsättes litet i sänder och soppan får koka 10 min. hvarefter den skummas och afsmakas med salt.

Morötterna skrapas och skäras i tunna skifvor samt kokas mjuka tillsammans med ärterna och läggas i soppan.

Den serveras med stekt eller rostadt bröd.

Rararbersoufflé (f. 6 pers.). $^1/_2$ kg. rabarber, 150 gr. krossocker, 1 dcl. vatten, 6 ägg, $1^1/_2$ hg. strösocker, 2 msk. mondamin, 1 tsk. rifvet citronskal.

Till formen: 1 tsk. smör.

Beredning: Rabarbern sköljes, skalas tunnt och skäres i 2 cm. långa bitar. Af sockret och vattnet kokas en klar, simmig lag. Rabarbern ilägges och kokas mjuk samt upplägges på hårsikt. Lagen hopkokas tills den blir som gelé. Äggulorna röras med strösockret till skum, hvarefter citronskalet och mondaminmjölet tillsättas. Sist nedröras de till hårdt skum slagna ägghvitorna. Hälften af smeten slås i en smord, eldfast form. Rabarbern ilägges jämte den hopkokta lagen, och resten af smeten hälles öfver. Soufflén gräddas i svag ugnsvärme omkr. $^3/_4$ tim.

Den serveras genast med vispad grädde.

Risgrynsgröt med äpplen (f. 6 pers.). 1 kkp. risgryn, 2 lit. vatten, 2 lit. färska — eller $1^1/_2$ hg. torkade äpplen, $1^1/_2$ kkp. krossocker, $^1/_2$ glas punsch.

Beredning: Risgrynen sköljas, skållas i hett vatten och påsättas i kokande vatten. Äpplena skalas, skäras i fina klyftor och tillsättas jämte sockret i gröten, som därefter får koka omkr. 2 tim. under den ofta omröres. När gröten är färdig iröres punschen och den serveras genast med gräddmjölk.

Stekt, färsk strömming med tomatsås (f. 6 pers.). $^1/_2$ val strömming (40 st.), 1 msk. salt, 1 ägg, 1 kkp. stötta skorpor, $^1/_2$ kkp. hvetemjöl.

Till stekning: 4 msk. smör (80 gr.).

Tomatsås: 4 medelstora tomater, $1^1/_2$ msk. smör (30 gr.), 2 msk. mjöl, 4 dcl. fiskspad eller buljong, 1 dcl. tjock grädde, salt, hvitpeppar, 1 äggula.

Beredning: Strömmingen rensas, ryggbenet borttages, hvarefter den sköljes väl och torkas med en fiskhandduk. Strömmingen skåras lätt, ingnides med saltet, doppas i det uppvispade ägget och vändes i de stötta skorporna. Smöret brynes i en tackjärnspanna, strömmingen ilägges och stekes 50 min. på hvarje sida. Den upplägges på varmt serveringsfat och såsen hälles öfver.

Till såsen skalas tomaterna och passeras. Smör och mjöl sammanfräsas, buljongen eller fiskspadet tillsättes jämte grädden och såsen får koka 10 min. Tomatpurén iröres och såsen afsmakas med kryddorna.

Effektiv, Oumbärlig, Praktisk. Pr. 5 örest. Säljes i alla väls. Bosättn.-, Färg-, Kemikalie- och Speceriaffärer. I parti fr. **G. A. Robert's Agenturaffär**, Drottn.-g. 52, Sth.

NÜRNBERGS PILSNERDRICKA

Allm. 30 48. **Riks. 7 94.**

LEDIGA PLATSER

Undervisningsvan lärarinna,

musikalisk och barnkär, enkel och anspråkslös, med god hälsa och godt humör, erhåller den 15 sept. plats i tjänstemannahem på landet, en timmes väg från Stockholm, att läsa med 9 års gosse till 3:dje klass i elementarläroverk, och 7-årig flicka. Minst 2 månaders sommarferier. Svar med betygsafskrifter, referenser, löneanspråk o. fotografi (foto återsändes) till Fru B. Hellberg, Rönninge.

Kungörelse.

Befattningen såsom hushållerska vid Göteborgs hospital å Hisingen förklaras härmed till ansökan ledig att tillträdas den 1 nästk. nov. och äga förty hugade, kompetenta sökande till denna tjänst, hvarmed är förenad en årlig lön af 500 kr. (däruti inbegripna kostförbättringspenningar) jämte bostad m. möbler och sängkläder, lyse, ved, tvätt och kost samt ålderstillägg efter 5 och 10 års tjänst med resp. 12 och 25 % af ursprungslönen att senast den 15 nästk. september å hospitalets sysslomanskontor ingifva sina till Kungl. Hospitalsdirektionen ställda och af prästoch tjänstebetyg åtföljda ansökningshandlingar.

Göteborg den 9 augusti 1906.

FÖR ett stadgadt, allvarligt fruntimmer, som på egen hand kan sköta ett ungkarlshem, finnes plats ledig i Norrland. Betyg och rekommendationer jämte uppgift på löneanspråk torde sändas till pastor O. Lander, Kvickjock.

Lärarinnevikariat

vid Söderhamns Elementarläroverk för flickor för höstterminen (event. hela läsåret). Tyska, historia, geografi (i mellanklasserna), samt eventuellt räkning (i småklasserna). Arvode efter 1,100 kr. för läsår. Svar till rektor J. Centervall, Söderhamn.

KOKERSKA, ordentlig och kunnig erhåller plats den 24 okt. i mindre familj i Helsingborg. Goda rek. fordras. Svar märkt »M. L.», Helsingborgs Dagblads kontor, Helsingborg.

Barnsköterska.

Medelålders, pålitlig barnsköterska, van att på eget ansvar vårda späda barn erhåller plats den 24 okt. eller genast. Rek. fordras. Svar med löneanspråk torde insändas till märke »Barnsköterska S. S.» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Barnfröken.

För tvänne barn om 6 och 2 år önskas frisk, anspråkslös flicka, ordentlig och kunnig i sömnad samt villig deltaga i hvarjehanda göromål. Svar med betyg, löneanspråk och hälst fotografi till »Verkligt barnkär», Svenska Telegrambyrån, Örebro.

FÖR en bättre, ej för ung flicka, kunnig i vanlig matlagning, finnes plats ledig nästa 1 november å Johannesbergs anstalt för sinnesslöa, att under husmoderns öfverinseende föreståoch handhafva matlagningen i anstaltens ena kök, för c:a 120 personer. Ansökan, åtföljd af betyg, uppgift om ålder etc. torde insändas till anstaltens föreståndarinna, Johannesberg, Mariestad.

Barnsköterska,

välrekommenderad, pålitlig och barnkär får plats på egendom nära stad. Hög lön. Svar till »God plats», Alingsås p. r.

För frisk, anspråkslös flicka

finnes plats i god familj i Malmö, att vara frun till hjälp. Sökanden bör vara intresserad af göromål i hemmet, kunnig i matlagning och hälst något musikalisk samt hafva ordningssinne och ett vänligt och godt sätt. Anses som medlem af familjen. Svar med rek., löneanspråk samt om möjligt fotografi till »God plats 11864», Iduns exp. f. v. b.

Hushållsfröken,

hälst bildad, i ålder mellan 30—40 år, pålitlig, verkligt hemma i finare matlagning och van vid större stadshushåll, får 1 nov. god och förmånlig plats i familj i Kristiania, där frun är svenska. Köksa finnes. Svar till fru Ulla Eyde, född Mörner, före 3 sept. under adress Grand Hôtel, Stockholm, sedermera Holmenkollen, Norge.

UNG, anspråkslös flicka, med lust för skrifgöromål samt kompetent och villig handleda nybörjare i pianospelning, biträda vid läxläsning och inomhus förefallande lättare göromål och tillsyn öfver barn och tjänare, erhåller förmånlig anställning som familjemedlem i tjänstemannahem i större skånskt landsortssamhälle. Svar med fullständiga upplysningar om sökanden, åtföljdt af fotografi, som omgående återsändes, samt uppgift å löneanspråk, sändes under märket »Tjänstemannahem», Iduns exp., Stockholm, f. v. b.

Sjuksköterskor!

Plats som landstingets sjuksköterska i Falkenberg ledig att tillträda den 1:sta oktober. Lön 600 kr. Ansökning före 15 sept. ställes till provinsialläkare J. M. Rhodin i Falkenberg.

EN 18 à 20 års flicka, som har godt sätt att sköta barn, samt i öfrigt kan gå frun tillhanda, erhåller plats den 1 november. Vidare upplysningar erhållas om ansökning jämte löneanspråk insändes till Fru Ebba Ekroth, Mönsterås.

Föreståndarinna

önskas för nubildad smörgåsaffär i landsortsstad. Sökande bör vara bildad, praktisk duglig samt intresserad för nykterhetssaken. Platsen tillträdes 1 oktober. Svar med referenser till »Hvita Bandet», Falkenberg p. r.

PLATS finnes 24 okt. för en duglig, pålitlig och ordentlig kokerska kunnig i matlagning och bakning samt för en snygg och proper husjungfru kunnig i alla inom ett hem förekommande göromål. Svar med löneanspråk sändes till Augustenborgs Gård, Södervärn. OBS.! Goda rekom. fordras!

Skolkökslärarinna

erhåller plats vid Älfsborgs läns folkhögskola. Tjänstgöringstid 15 sept.—15 dec. och 1 febr.—1 maj. Lön 400 dessutom andra förmåner. För mera meriterad kan lönen höjas till 500 kr. Vidare meddelar skolans föreståndare Herrljunga.

En stadgad, enkel flicka,

som ensam vill åtaga sig sköta ett mindre skolhushåll i Nyköping, finner nu genast anställning om svar med betyg och lönepretentioner sändes till Fru Elin Rizell, Kjulsta, Stigtomta.

För en allvarlig och praktisk, något äldre

Hushållerska,

med goda rekommendationer, finnes plats ledig såsom husföreståndarinna hos ogift kyrkoherde den 24 nästa okt. Svar genast till »Kyrkoherde», adress Länstidningens exp., Nyköping.

Ledig plats

som kassörska betingar ofta utom rekommendationer, jämväl redovisningsgaranti (uppbördsborgen). Sådan garanti eller borgen meddelas på liberalaste villkor af Brandförsäkrings-Aktiebolaget NORRLAND, Drottningatan 23, Stockholm.

Begär prospekt och öfriga upplysningar hos bolaget eller dess närmaste agent.

Husföreståndarinna.

Att förestå stort finare hem i närheten af Stockholm där det finnes flera barn och tjänare, sökes till hösten en person fullt kompetent att öfvervaka o. handhafva allt som förekommer i större hus. Hänsyn tages endast till person med de bästa rekommendationer. Svar med betygsafskrifter och fotografi till »A. P.», Tranarö, Ångf. Najaden via Stockholm.

GODA PLATSER för hushålls- och barnfröknar, sällskaps., värd., lärarinnor att söka gen. Inack.-Byrån, Norrköping. **Rikstel. kl. 11—1 916, öfriga tider 448** refvar **mot 2 porto.**

BARNKÄR undervisningsvan lärarinna önskas instundande höst att läsa med 2 flickor, 8—12 år. De vanliga skolämnena, språk och musik. Enkelt hem på landet. Svar med uppgift om lön, rek., betyg, fotografi sändes till »Fru M. G. M.», Prästgården Östra Ljungby.

PLATS som föreståndarinna för ett gammalt hem på landet hos änkeman (f. d. tjänsteman) finnes ledig att tillträdas den 24 inst. oktober. Ref. fordras. Vidare genom korresspondens med »76-åring», Skellefteå p. r.

HOS 45-årig ungkarl finnes plats för en ej för ung hushållerska, fullt kunnig att ensam sköta ett litet fint hem och kunna laga god husmanskost. Bör vara intresserad, huslig och proper, äga godt sätt och jämt lynne. Svar till »Köpman», Örebro p. r. Fotografi återsändes genast.

Lärarinna

önskas af undertecknad att undervisa en 14 års flicka i 5:te klassens och 3 yngre barn i lägre klassens elementarämnen (språk: tyska och franska) och musik. Snart svar med uppgift om löneanspråk sändes till kyrkoherde O. Nordlander, adress Loos, Helsingland.

Lärarinna,

som med goda vitsord genomgått åttaklassigt läroverk och äger någon vana vid undervisning, erhåller anställning vid Skeninge samskola, som öppnas innev. höst. Ansökningar jämte betyg torde snarast insändas till förste stadskomminister J. Ulander, Skeninge.

ANSPRÅKSLÖS bättre flicka får plats 15 sept. i hem nära Stockholm för skötande af två års gosse. Svar märkt »Barnfröken», Kungsängen p. r.

EN skicklig och anspråkslös lärarinna önskas instundande höst för en 14-årig flicka i prästgård. Svar med uppgift om lön m. m. till »U. K.», Kalfsjöholm.

GUVERNANT önskas för tvänne flickor om 13 år. 3:dje kl. kurs. Svar med betyg och lönevillkor till »Fru M. v. P.», Engelholm p. r.

Värdinna

i ungkarlshem önskas till den 1 okt. Den sökande bör vara kompetent att med jungfrus hjälp på ett ekonomiskt och godt sätt förstå och sköta hemmet. Referenser, löneanspråk samt fotografi torde snarast insändas i biljett märkt »Norrland» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Husföreståndarinna!

Medelålders, bildad, barnkär dam, fullt kompetent att sköta ett mindre hushåll, kan erhålla förmånlig värdinneplats i Göteborg. Svar med uppgift om ålder, kompetens etc. till »Bildad», Gumælii Annonsbyrå, Göteborg.

Hushållerska,

omkr. 25—30 år, fröken eller änkefru, som vill åtaga sig att ensam (dock hjälp med gröfre sysslor) sköta hemmet för ensam herre erhåller plats 1 okt. Den sökande skall hafva fina betyg eller uppgifva referenser. Svar jämte fotografi, returneras omgående, adresseras till »Godt hem», Dagens Nyheters Hufvudkontor, Stockholm.

BÄTTRE enkel flicka får plats i finare hus i Stockholm att öfvervaka jungfrur, tillse linnetvätten m. m. Sökande bör ha ordningssinne, vara barnkär och kunnig i sömnad. Prima rekommendationer och betyger erfordras. Lön 300 kr. pr år och allt fritt. Svar märkt »Fin plats» sändes till A. B. H. Asch & C:o, Stureplan 4, 2 tr., Stockholm.

Husföreståndarinneplats

i större prästgård i mellersta Sverige erhålles af kristligt sinnad, bildad, barnkär och huslig kvinna af god familj och med godt, jämnt lynne. Svar med uppgift om ålder, löneanspråk och referenser samt åtföljdt af fotografi sändes märkt »D. W.» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

HUSHALLERSKA, proper, pålitlig och skicklig att på egen hand sköta hushållet erhåller god plats i bättre ungkarlshem i stad. Svar märkt »Framtid» under adress S. Gumælli Annonsbyrå, Stockholm, och torde det åtföljas af betygsafskrifter och fotografi, som återsändes, jämte uppgift å ålder, lönepretentioner etc.

Lärarinna,

fullt kunnig i att läsa upp en gosse i 1:sta kl. elementarskola samt dessutom villig att deltaga i inomhus förefallande göromål, får plats till den 15 sept. Svar jämte betygsafskrifter, lönepretentioner samt fotografi sändes till »Lärarinna», Hudiksvallspostens tryckeri. Hudiksvall p. r.

EN enkel och duglig flicka, kunnig i matlagning och bakning samt villig att deltaga i inom ett hem förefallande sysslor, kan till den 15 sept. eller förr erhålla plats i familj i Göteborg. Svar till »Huslig och stadgad» emotses genom Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

Husföreståndarinna.

Oberoende medelålders ungkarl önskar en 25—35 års frisk, gladlynt bildad husföreståndarinna, som är villig att förestå ett första klassens ungkarlshem i Göteborg. Svar, jämte fotografi och rek. emotses under adr. »Trefligt hem», till Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

HUSHALLSFRÖKEN.

En bildad, enkel och pålitlig flicka, ej under 25 år, med vana vid landthushåll, kunnig i såväl enkel som finare matlagning och alla slags inläggningar, slakt och bakning samt event. väfnad, får god plats den 1 nov. på större egendom i Skåne. Sökanden bör vara ordentlig och sparsam, van att handleda tjänare och för öfrigt vara försedd med de bästa rek. Svar med fotografi jämte uppgift på löneanspråk till »E. O. 25», Sv. Telegramb., Malmö.

För en anspråkslös

och barnkär i sömnad kunnig flicka, ej under 20 år, af god familj finnes 1 sept. plats att tillse tvänne barn samt att i öfrigt deltaga i husliga sysslor. Svar till »Familjemedlem», Sv. Telegrambyråns Annonsafd., Göteborg.

Lärarinna.

Snäll, anspråkslös flicka, kompetent att undervisa 3 barn i ålder 6—8 år samt deltaga i husliga göromål, erhåller plats i höst hos förvaltarefamilj i Norra Värmland. Svar med betyg, ref., fotografi och uppgift om löneanspråk till »A. M.», Likenäs.

Lärarinna

för 2 flickor, 9—12 år, i vanliga skolämnen, språk och musik (2 o. 3 kl. kurs) önskas 1 nästa sept. i tjänstemannafamilj. Godt hem; naturskön belägenhet. Svar med uppgift å löneanspråk och fotografi till »Södermanland», Bogsta p. r.

EN yngre anspråkslös flicka med vana i garn- och väfnadsbranchen, får plats 15 september i stad i Dalarne. Prima referenser fordras. Svar jämte fotografi samt lönepretentioner torde insändas märkt »Garn- & Väfnader» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

LÄRARINNA, musikalisk, skicklig att undervisa i vanliga skolämnen önskas till Djursholm 1 sept. Svar till »A. A.», Iduns exp.

EN frisk, ordentlig flicka erhåller plats den 24 okt. att sköta två små barn och deltaga i förefallande göromål. Svar med uppgift om lönepretentioner till »L. A.», Iduns exp.

BÄTTRE, anspråkslös flicka, van vid landet, får genast plats att hjälpa till med förefallande hushållsgöromål i liten tjänstemannafamilj vid bruk. Lön efter duglighet. Svar jämte fotografi till »Familjemedlem», Tierp p. r.

STADGAD, snäll, rask flicka ej under 25 år, som vill tillse 4 barn om resp. 8, 6, 5 och 1 år, samt utföra jungfrus göromål i enkelt, mindre hem, där husmodern halfva dagen är förhindrad vara tillstädes, erhåller plats 24 oktober. Lön 150 kr. Svar till »Öfverseende», Lund p. r.

BÄTTRE flicka, barnkär och villig att biträda med skötseln af fem små barn erhåller förmånlig plats i höst om fotografi och rek. insändes till »Barnkär», p. r. Linköping.

STILLA, ordentlig jungfru eller bättre enkel flicka som är kunnig i enklare matlagning och hushållssysslor hos 2 personers hushåll, erhåller plats den 1 eller 24 okt. Rek. och löneanspråk sändes till »Karl», Hjo p. r.

ENSAMJUNGFRU, fullt pålitlig, med godt sätt, kunnig uti god matlagning och inomhus förefallande sysslor sökes till mindre svensk familj i Norge. Vänligt bemötande. Liflig, vacker trakt. Svensk barnflicka finnes. Tillförlitliga betyg och rek. fordras. Svar till Fru disponent Laurell, Notodden pr Skien, Norge.

EN troende, musikalisk lärarinna erhåller plats vid bruk i Värmland för att undervisa tvänne minderåriga barn. Betyg, fotografi och löneanspråk torde sändas till Fru Gerda Esping, Slottsbron, Grums.

Värdinneplats.

Bildadt fruntimmer, van vid landthushåll samt villig ensam sköta ett sådant erhåller förmånlig plats hos ungherre i Stockholms närhet. Svar med lönepretioner m. m. till »K. J.», Täby p. r.

KAMMARJUNGFRU, fullt pålitlig o. ordentlig, skicklig i klä- och linnesömnad, samt kunnig i frisering önskas inst. 24 okt. till herregård i Skåne. Endast person som kan uppfylla ofvanstående villkor göre sig besvär. Svar med betygsafskrifter samt fotografi insändes till »Slott», Iduns exp.

BILDAD fransyska får anställning hos familj i mindre landsortsstad med uppgift att meddela undervisning i franska språket, hufvudsakligen genom samtal. Svar innehållande ref. och löneanspråk till »Fru H.», Iduns exp., Stockholm.

BARNFRÖKEN, svenska eller utländska, sökes för större barn i bättre familj i Stockholm. Hon bör vara kunnig i sömnad, något musik, för öfrigt ordentlig och praktisk samt intresserad för sitt arbete. Ålder 28—30 år. Svar till »X. Y. Z.» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

BARNFRÖKEN, frisk, snäll och pålitlig, med goda rekommendationer får plats 1:ste nästk. oktober, att under moderns ledning sköta en 16 månaders flicka samt hafva tillsyn öfver 3:ne större barns kläder m. m.; kunnighet i sömnad önskvärd. Svar märkt »Pålitlig barnfröken» åtföljdt af fotografi och rekommendationer torde sändas under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

För skrifvan, räknekunnig Flicka

med god hälsa finnes plats som biträde å häradsskrifvarekontor. Egenhändig ansökan med uppgift å ålder och löneanspråk samt åtföljd af betyg och rekommendationer ställes till häradsskrifvaren i Väster-Nerikes fögderi, adress Örebro.

BÄTTRE flicka, frisk, allvarl., kunn. i enkl. klädsöm, önskas som hjälp i hemmet. Sv. med rek. och lönepr. till »Läkare», tidskr. »Facklans» exp., Tunnelgatan 17, Stockholm.

En äldre jungfru

eller änka, van att sköta landthushåll, kan få god plats den 24 nästa okt. Betyg och löneanspråk sändas till »Litet hushåll», Kalmar p. r.

HUSHÅLLERSKA, fullt kunnig i gröfre och finare matlagning, bakning, syltning, m. m. samt med ett godt lynne får god plats på herrgård den 1 nov. Lön 300 kr. Sänd betyg och fotografi snarast till fru M. Stenqvist, 12 Storgatan, Örebro.

EN pålitlig och duktig hushållerska sökes till konvalescenthem i Leksand. Hon skall med köksas hjälp sköta matlagningen, bör vara väl kunnig i matlagning, syltning och bakning. De bästa rekommendationer fordras. Vidare genom bref till »Fröken E. H.», Leksand.

HUSHÅLLERSKA. Till följd af sjukdom är den 14 sept. en synnerligen god plats i landsorten ledig för en pliktrogen och duglig hushållerska, fullt kunnig i god matlagning, bakning, m. m. Svar med betyg och lönanspråk till »Pålitlig Hushållerska» insändes under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

I ETT gudfruktigt prästhus på landet, tre personers hushåll, finnes förmånlig plats för en oraningsam, pålitlig, duglig enkel och anspråkslös bättre flicka. Den sökande bör vara skicklig i matlagning och bakning samt i alla inom ett hem förekommande göromål, hafva ett godt, jämnt och gladt lynne. Kommer att anses som familjemedlem. Jungfru finnes. Endast den som vet sig kunna fylla ofvannämnda fordringar göre sig besvär. Goda rek. fordras. Den härå reflekterande insände svar till »H.», Norrköping p. r.

LÄRARINNA, undervisningsvan, skicklig i alla svenska skolämnen, språk och musik (hälst efter Richard Anderssons metod) sökes för 4 barn i åldern 15 till 8 år till landtegendom nära stad. Godt sätt med barn och goda referenser erfordras. Befattningen tillträdes instundande höst. Svar: Nyhamns Ångsåg, Sundsvall.

ENKEL, anspråkslös flicka med goda rekom., van att undervisa barn i vanl. skolämnen och språk, villig deltaga i förefallande hemsysslor erh. plats i enkelt landthem. Bet., fotogr., löneanspr. ref. till Fru E. Starcke, Lappfjärd, Finland.

HOS svensk bruksegarefamilj, bosatt i Norge ej långt från Trondhjem, finnes plats för en köksa och en kammarjungfru. De måste vara villiga, snälla och pålitliga och kunna förete goda rekommendationer. Platserna kunna tillträdas nu genast eller till hösten. Svar med lönepretentioner sändes till Fru Josefine Örn Ranheim, Norge.

Plats finnes

som hjälp och sällskap för en bättre, anspråkslös flicka (ej för ung), kunnig i klädsömnad samt villig deltaga i alla inomhus förefallande göromål. Svar med uppgift på löneanspråk till »L.», Dalfors p r

En ung, bättre flicka

med hem i eller nära Stockholm, fullt frisk samt van vid arbete, ordning och renlighet erhåller nu plats. Svar med foto samt nödiga upplysningar till Tandläk. J. Wessler, Sthlm 4.

Ung lärarinna,

barnkär, anspråkslös, hälst undervisningsvan önskas i enkel familj den 1:ste okt. att undervisa tvänne flickor från 8—12 år i vanliga skolämnen, språk, musik och handarbete. Svar med fotografi jämte rimliga pretentioner önskas snarast möjligt. Handl. J. Englund, Funäsdalen (Härjedalen).

Lärarinna.

För en tolf års flicka, något klen till hälsan och åtskilligt efter i sin läsning, önskas från början af september en väl vitsordad lärarinna som kan undervisa alla förmiddagar i vanliga skolämnen (af språk: engelska och franska) samt hälst teckning och handarbete och som med gladt och vänligt sätt förenar allvar och bestämdhet. Svar till »Ly» torde jämte afskrifter af intyg insändas under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

BARNFRÖKEN eller barnjungfru, kunnig i barnkläder sömnad, 20—25 år, får plats för 2:ne barn i september, i närheten af Stockholm. Svar med fotografi till »Barnkär», Örebro Antikv. o. tidningskontor, Örebro.

PLATSSÖKANDE

EN bättre huslig och praktisk flicka önskar plats i mindre familj. Kunnig i matlagning, bak, handarbeten m. m. samt villig deltaga i alla husliga bestyr. Svar till »1906», Limmared.

EN anspråkslös, snäll flicka, af god familj, önskar plats för att vara husmoders hjälp och sällskap. Villig att deltaga i allt hvad som hörer till ett hems skötande. Svar till »Hösten 1906», Tierp p. r.

PLATS som husa önskar en i klädsömnad kunnig flicka, instundande 1 okt. Svar till »Greta», Långsele p. r.

ÖSTERMALMS Inack. Byrå anskaffar dugliga värdinnor, sjuksköterskor, lärarinnor, äfven slöjd-, hushållsb., sällskapsd. och barnfröknar. 33 Brahegatan 11—3. Riks. 97 54. Allm. 198 95.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 35 (1026) TORSDAGEN DEN 30 AUGUSTI 1906 19:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:
IDUN, VANLIGA UPPLAGAN KR. 6:50
IDUN, PRAKTUPPLAGAN..... » 8:—
IDUN, BIBELUPPLAGAN..... » 11:50
IDUNS MODETIDNING..... » 2:—
LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

UTGIFNINGSTID:
HVARJE TORSDAG.
ANNONSPRIS:
25 ÖRE PR MM. FÖRE,
20 ÖRE EFTER TEXTEN.
FÖR UTL. ANNONSER 40 ÖRE.

HUFVUDREDAKTÖR o. UTGIFVARE:
FRITHIOF HELLBERG.
MOTTAGN.-T. KL. 2—3. ALLM. 402, RIKS 86 60.
BITRÄDANDE REDAKTÖRER:
J. NORDLING o. E. HÖGMAN.

BYRÅ:
51 DROTTNINGGATAN 51.
REDAKTIONEN KL. 10—4.
EXPEDITIONEN KL. 9—5.
ANNONSKONTORET 9—5.
ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.

ALLA SKRIFVELSER I REDAKTIONSANGELÄGENHETER BÖRA SÄNDAS TILL IDUNS REDAKTION, EJ TILL NÅGON RED.-MEDLEM PERSONLIGEN.
REDAKTIONSTELEFONER: ALLM. 98 03, RIKS- 16 46.

NORDISKA MÖBLERINGS-AKT.-BOL.
MALMÖ • STOCKHOLM • GÖTEBORG
18 Birger Jarlsgatan 18
— är Sveriges största affär inom branschen. —

ÅHLINSKA SKOLAN,
MALMSKILLNADSGATAN 52.
Läroverket, som har dimissionsrätt, mottager lärjungar från nybörjare till sådana, som skola beredas till studentexamen (latin- och reallinie). Kurs för inträde vid Högre lärarinneseminarium. Gossar beredas till inträde vid allmänna läroverkens första klass. Anmälningar mottagas dagligen kl. 12—2.
Hedda Åhlin.

Strengnäs Hushållsskola.
Ny kurs börjar den 1 september. Afgift 85 kronor pr månad. Prospekt. referenser och upplysningar genom Fru M. Braune, Strengnäs.

Blomsterlökar
från C. G. Van Tubergen J:or i Haarlem. Årets katalog nu utkommen o. erhålles genom Jean O. Erikson & C:o, Göteborg.

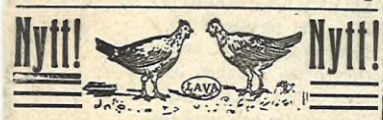

Äggkonserveringsmedlet **LAVA** bör ej saknas i något hushåll. Försäljes i flaskor à 50 öre mot efterkraf eller förut insänd likvid från Granbergsdals Hönsgårdar, adr.: Granbergsdal.
Obs.! Nutidens bästa äggkonserveringsmedel. Obs.!

EXTRAIT VEGETAL
BÄSTA MEDEL FÖR HÅRETS VÅRD
ED. PINAUD 18, PLACE VENDÔME PARIS

Praktiska
Nyttiga
Billiga.
Hyfvelbänkar.
Alla storlekar. För yrkesmän, hemslöjd, slöjdskolor. Alltid på lager.
Stockamöllans Sågverk, Stehag.

Handväfda Linneväfnader.
Duktyger, handdukar, lakanslärft, näsdukar m. m., köpas bäst och billigast från Kungsäters Linneväfveri, Kungsäter. Katalog och profver gratis och franko.

Tidaholms Fantasimöbler

rikhalt. urval i fornn. stil. Fullst. rumsmöblemang utföras i alla olika variationer efter order. Mod. mönster. Begär prisuppgifter från Tidaholms Bruks Aktiebolag, *Tidaholm*. Försäljningsmagasin, Beridarebansg. 27, Birger Jarlsg. 1, Stockholm.

Schweizerbroderier.
Hvita broderade Remsor, Väfnader, Spetsar m. m. Absolut största urval, billigaste priser. Rikt profsortiment till landsorten.
Broderiaffären,
24 Kommendörsgatan, 1 tr.
(Hörnet af Sibyllegatan).

SE Norsk Storsill.
extra fin,
säljes à kr. 5.75 pr fjerding, per efterkraf.
Forsells Viktualieaffär, Göteborg.

NYTT!
Då Ni skall skura och blanka Eder koppar o. mässing så använd Fulmenolputspulver. Blankar fort och väl.
Pris 25 öre pr burk.
Holst & C:o Tekn. Fabr., Stockholm.
Gör ett försök.
Ni ångrar Eder icke.

Konststudier.
I konstnärsfamilj på landet, 1 tim. järnvägsresa från Stockholm, mottages ett fåtal elever. Svar märkt »Konststudier», Iduns exp.

Barnängens Vademecum.
OBS.! Bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Grand Palais, Paris 1902, var Vademecum det enda, som erhöll högsta pris, Guldmedalj, i sin egenskap af »antiseptiskt munvatten».
Barnängens Tekniska Fabrik,
H. M. Konungens Hofleverantör.

I Syskolan för Klädsömnad
börjar kursen den 15 September. Anmälningar mottagas från 1 September alla dagar 9—4. Kursen beräknas från inskrifningsdagen.
Prospekt på begäran.
Grefturegatan 7. Allm. Tel. 218 75.
Lotten Billquist.

Au bonheur des Dames
60 Drottninggatan 60.
Specialité: Siden- och sammetsband samt öfriga till damtoaletten hörande artiklar. Största lager, billigaste priser.

Zanderska helpensionen
för flickor å egendomen Ström (25 m. väg från Saltskogs station, nära Södertelje), belägen vid en vik af Östersjön, mellan barrskogsklädda höjder i en för sitt hälsosamma klimat känd naturskön trakt. 8-klassigt läroverk med undervisning i vanliga skolämnen, handarbete, sång och musik. Talöfning i främmande språk för infödda lärarinnor, som bo i skolan. Konfirmationsundervisning meddelas. Höstterminen börjar den 5 sept. 1906. Prospekter sändas och anmälningar af nya elever emottagas af Helena Hallström, Ström, Saltskog.

Franska Parfymmagasinet
Drottninggatan 21
Största specialaffär för parfymer, tvålar m. m.
OBS.! Utmärkta medel för hyns förskönande.

Obs.! *Franska snörlifssömmeriet i Stockholm är flyttadt till Norrmalmstorg n:r 1, en trappa upp i rymlig och väl belägen lokal. Begär prospekt.*

FÖRNÄMSTA MARGARIN
Arboga Margarinfabriks högsta märke.

KÖTTEXTRAKTET
Prisbelönt i Helsingborg 1903. **BONIT** Prisbelönt i Helsingborg 1903.
i flytande och fast form samt i kapslar rekommenderas.
Friherrinnan I. Zethelius skrifver om köttextrakter i Tidskrift för hemmet: Undertecknad kan naturligtvis ej afgöra, hvilket eller hvilka af de olika fabrikaten ifråga som är det mest närande, utan endast döma efter extraktets smak och dess lämplighet vid matlagning. Utgående från dessa sidor vill jag därför härmed redogöra för det omdöme, jag efter mångfaldiga försök kommit till, särskildt med afseende på Bonit. Detta köttextrakt tillhandahålles såväl i flytande som fast form och kapslar, men det är särskildt det flytande, hvilket jag finner vara förtjänt af spridning. Utan minsta tillsats af vanlig buljong kan man nämligen däraf tillaga delikata redda soppor och puréer, hvilket icke minst för husmödrar på landet kan vara till stor nytta, då man ej alltid, i synnerhet sommartiden, kan hafva buljong kokad. Boniten kan äfven med fördel användas att gifva smak och färg åt enklare buljong, såser, köttgeléer m. m., men bör ej användas ensamsom klar buljong,
BONIT säljes i alla välsorterade Speceri-, Viktualie- och Matvaruaffärer.

Guldmedalj
har vid
Industriutställningen i Norrköping 1906
tilldelats
AKTIEBOLAGET LINDELLS MÖBELFABRIK,
NORRKÖPING.

ARVID LUND, Damskräddare, 3 Norrmalmstorg 3. Förstklassig atelier för Promenad- och Riddräkter, Visit-, Supé- och Soarékläddningar. Stort sortiment i franska och engelska Nouveautéer till moderata priser

Prenumerera på Idun!

DEN FRISKASTE
och
Angenämaste är
F. Paulis
ELECTA
Eau de Cologne
Ser ut så här

Köp Schweizer-Siden!

Begär prof på våra nyheter i svart, hvitt eller kulört från 90 öre till 18 Kr. metern.
Specialité: **sidentyger** till **sällskaps-, brud-, bal-** och **promenadtoiletter** samt till **blusar, foder** m. m.
Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger, **direkt till privatpersoner** och sända dem **tull-** och **portofritt** till bostaden.
Schweizer & Co., Luzern, S 3, (Schweiz),
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

Mot hosta,

förorsakad af förkylning, halskatarrer m. m., användes Fil. D:r P. Håkanssons Salubrin fördelaktigast till inandning medelst inandningsapparater enligt särskild beskrifning.

Partilager hos

Geijer & C:o, Stockholm.

SVAR

N:r 62. Äro inte edra »150 lyriska dikter» af det värde, att de själfva kunna vinna förläggare, om ni insänder dem till någon af våra förnämligare Stockholmsfirmor, såsom Alb. Bonnier, Hugo Geber, Wahlström & Widstrand, Fritzes, Ljus m. fl. — då är nog det enda sättet att realisera dem efter vikt i närmaste snusbod. »Den eventuella inkomsten» torde därvid dock bli så obetydlig, att ni gör bäst i att taga ut den in natura, då ni ju också kan dela med er en pris åt undertecknad för besväret med detta svar.

Prosit!

N:r 63. De åsikter Edvard Bellamy uttalar i sin bok »En återblick» torde kunna sägas utgöra socialismen i sin högsta renodling och vackraste form. Ja, så hög att jag nästan tror att lite hvar skulle med nöje bekänna sig till saken, därest den framträdde på sådant sätt. Har dock samtalsvis med flera af vårt lands s. k. socialister hört att de anse den omöjlig att upphinna. Skada — ty hans idé är god och mycket tilltalande.

Sigge.

N:r 64. Om ni söker in vid Röda korset och Sophiahemmet, ställer sig omkostnaderna enahanda. Någon lön kan ej påräknas på minst $1^1/_2$ år och beror det sålunda på er själf hur dyrbart ert uppehälle blir. Ni har kost och husrum på de resp. hemmen. Frielever mottagas oss veterligt ej på något sjukhus, men ni kan hänvända er till Fredrika-Bremerförbundet, som har en stipendiefond för dem, som vilja utbilda sig till sjuksköterskor.

Anna B.

N:r 65. S. k. Brumata-lim kan man själf tillverka efter följande recept: 50 gram kolofonium, 20 gram olein, 20 gram ister och 10 gram terpentin blandas.

G.

N:r 66. Efterfråga i bokhandeln »Slöjdskolan i hemmet», afd. III, 75 öre, eller »Nyaste handbok för målare och lackerare», 1:50, så erhåller ni den önskade undervisningen.

Anna B.

N:r 67. Den frågan är rätt kinkig. Det är själfförvärfvad förmögenhet och ej ärfd man har rätt att förfara med hur man vill, men om det ej finnes någon som öfverklagar testamentet, då naturligtvis får ni gifva eder förmögenhet till hvem ni behagar, för den är är ju eder, när ni har ärft den. Men om ni har t. ex. brors- eller systerbarn och ej gifver dem någonting, utan testamenterar eder förmögenhet till en vän, då kunna dessa öppna process, åberopande (om ni nu har ärft förmögenheten efter eder far) att de vilja hafva arfvet efter sin farfar, och högst troligt skulle de vinna.

Wira Z.

N:r 68. Att hafva skolbarn är en bra förtjänst, men mycket »knogigt», som ni nog förstår, och starka nerver bör ni äfven hafva, om det är stora bråkmakare ni får. Att arbeta på stickmaskin är bra förtjänst, om ni kunde få arbete åt garnbodar, och så åt familjer med många barn, men det är ansträngande. Jag vet ett fruntimmer, som har hållit på därmed i femton år, men nu är hon alldeles sned i sin kropp och armbågen är alltid öm och svullen. Men det kan ju vara så olika, ni kan ju vara starkare än hon. Jag tror inte att Fredrika-Bremerförbundet förmedlar köp af arbeten, det är nog Bikupan ni menar.

Wira Z.

N:r 69. Originalupplagan af Dalbergs Svecia Antiqua et Hodierna är nog värd c:a 200 kronor, men så finnes en upplaga utgifven 1850, som endast repr. ett värde af 15 à 20 kr. Den sista upplagan utgifven för några år sedan är värd 25 à 30 kr. Priserna naturligtvis beroende på hur felfria exemplaren äro.

Anna B.

N:r 70. »Rödgröd med flöde» är i sanning bra godt! Vid tiden för vår egen »sessas» förmälning med dåvarande kronprins Fredrik, voro vi i »Kongens by» och fingo dagligdags »rödgröd med flöde» till lifs. — Sedan den tiden har jag flere gånger varit där i »byn», men aldrig kunnat få den läckra anrättningen. Tror ni inte att vanlig hallon eller körsbärscréme, något stadigt afredd och mycket söt, samt med tjock vispgrädde skulle förbrylla den danska vännen så, att hon trodde sig njuta af den genuina »rödgröden med flödet».

»Försöka duger.»

N:r 71. För att blifva s. k. lärarinneelev i Kindergarten fordras i regel elementarskolebildning, intyg från leg. läkare om god hälsa samt att hafva uppnått 18 års ålder. 26-årig flicka med god tolkskolebildning, stor kärlek och intresse för barn äger likvisst goda förutsättningar för att antagas som lärarinneelev. Insänd i tid (hälst före 1:sta sept.) ansökan till Kindergarten i Stockholm, 25 Kommendörsgatan, eller i Norrköping, fröknarna Moberg. Pedagogiska biblioteket i Stockholm har åtskillig Kindergartenlitteratur — företrädesvis på tyska — också tidskrifter. »Kindergarten», utgifven af Svensk Fröbel-förening, ger en god inblick i Kindergartensystemet. Fås genom redaktionen 25 Kommendörsgatan, Stockholm.

»Intresserad.»

N:r 72. I bägge begären köpes, sedan spelaren lagt upp sina kort, respektive 12 och 13, men endast i det senare äga motspelarne att visa hvarandra sina kort för att rådgöra om hvad de skola köpa samt huru de skola spela. Sedan under spelet är naturligen allt rådgörande förbjudet.

Axel H.

N:r 73. Om ni skulle vilja lära er litet af hvarje af hvad som till bildning hörer, så råder jag er att gå igenom en kurs uti Kristinehamns praktiska skola. Där kan ni lefva ett för allt på 600 kr. och får då lära hushåll, slöjd, språk och om ni så vill bokföring. Ni får äfven deltaga i geografiska och historiska föreläsningar jämte räkning och svenska språket m. m. Begär prospekt och ni skall helt säkert besluta er för en kurs därstädes. Ni får äfven tillfälle att taga musiklektioner.

»Erfaren».

N:r 74. Ärterna spritas och de mindre skiljas från de större. De fyllas på väl rengjorda och fullkomligt torra buteljer, hvilka skakas lätt så att intet tomrum bildas. Buteljerna korkas väl och öfverbindas med segelgarn och nedsättas sedan i en gryta med hö och ombäddas därmed, så att buteljerna ej vidröra hvarandra. Så mycket vatten påhälles att det står öfver innehållet i buteljerna. Tillsättes litet salt i vattnet, blir värmegraden högre. Ärterna böra koka omkring 2 timmar. Buteljerna böra afkylas hastigt, annars surna ärterna lätt. De förvaras på svalt ställe, hälst källare.

(Iduns Hjälpreda 1901.)

N:r 75. Kan ni ej försöka få genomgå skolkökskurs. Då ni förr inom hem praktiserat på detta område, står ni ju ej främmande för arbetet och vet äfven om anlagen ligga åt detta håll. Som lärarinna vid skola kan ni erhålla både själfständig och bra aflönad plats.

Anna B.

TIDSFÖRDRIF

APOKOP.

1—5 = vår bästa vän på jorden;
1—4 = hvad som för tillfället är bruk-liget;
1—3 = en egenskap som vi ej vilja sakna hos mannen;
1—2 = öde trakt;
1 = bokstaf.

L. B.

ORDSPRÅKSARITMOGRYF.

1	×	16	4	4	5	3
2	1	×	21	6	5	10
3	6	3	×	12	12	5
4	6	7	12	×	5	1
5	9	3	5	19	×	5
6	6	10	8	21	6	×
7	6	2	15	3	17	×
8	12	6	3	2	×	4
9	4	17	14	×	12	4
10	11	2	×	11	8	3
11	2	×	4	3	2	3
12	×	12	6	17	21	6
13	2	×	8	4	5	6
14	4	3	×	13	8	3
15	4	8	13	×	3	4
16	6	8	14	8	×	4
17	11	8	18	5	10	×
18	14	7	6	5	4	×
19	14	2	13	18	×	4
20	22	23	13	×	5	3
21	6	8	×	14	2	3
22	19	×	8	12	12	2
23	×	13	18	5	3	12

1. Därpå kan man tänderna förstöra.
2. När den nyttjas, brukar man den vrida.
3. God effekt på »listen» kan den göra.
4. Brukar åka — mera sällan rida.
5. Är en ärftlig titel här i landet.
6. Uti hvarje hus den borde finnas.
7. Uti såsen Pelle gärna fann det.
8. Är det godt, kan lifslängd därmed vinnas.
9. Är en buskväxt — så jag hört berättas.
10. Stenart, hvaraf konstverk man kan forma.
11. Kunna uti glas och vaser sättas.
12. Är det att brutalt på andra gorma.
13. Burkar finnas där i långa rader.
14. Fåglar, som på långa ben spatsera.
15. Ger sin färg åt visor och balladder.
16. Nyttjas utaf målare, med flera.
17. Är på ateliern en förebild.
18. Utaf blomster små en liten kvast.
19. Tänkes såsom mordisk, rå och vild.
20. Bra, när man vill nålla något fast.
21. Uti skärgården de ses i mängd.
22. Är en sjukdom, svår att rota ut.
23. Mansnamn ifrån almanackans längd.

Och nu är det på vårt ordspråk slut.

Siffrorna utbytas mot bokstäfver, så att här ofvan betecknade ord erhållas. Äro dessa rätt funna, gifva de bokstäfver, som infalla i de endast med kors betecknade rutorna, ett välbekant ordspråk.

Sibylla.

Friestedts-Kraftnäring "MUM"

Svenska praktiserande läkare ha genom intyg och utredningar som åtföljа hvarje burk förklarat »Mum» vara fullt pålitligt för klena barn, gamla o. svaga personer, för att tillägga i styrka o. välbefinnande o. få motståndskraft mot sjukdom och svaghet. Säljes à kr. 1,75 pr burk hos hrr Apotekare och Handlande. I parti genom apoteken Nordstjernan och Gripen i Stockholm, Enhörningen i Gbg o. Lejonet i Malmö.

A. W. Friestedts Fabriks-Aktiebolag.

Riks 6 18. L:a Nyg. 16, Stockholm. Allm. 25 47.

OBS.! Mumkex. Mumkarameller. OBS.!

SOMMAR-LOGOGRYF.

Jag är så rysligt liten,
Så liten, som en knapp,
Men efter mig att leta,
Ni ändå likväl slapp,
Ty fram jag vänligt tittar,
I sol och sommardag,
Så ni mig alltid hittar —
Så tror förvisso jag.
Fast anspråkslös, som ingen,
Och ingen skönhet just,
Man likväl »skön» mig kallar,
Med glädje och med lust.

Mondamin.

Majsprodukt. Det bästa till välling och rödgröt. Se beskrifningen, som åtföljer hel- och halfskålpundspaketen (eng. vikt). Finnes att köpa öfverallt. Mondamin är så gifvande, att endast ringa mängd åtgår till en pudding.

Snöhvita golf, blanka o. rena emalj-, bleckkärl järn- och säkrast gerenhållas vändandet nom an- & C:o af HOLST pulver

Kraftskur-

GUBBEN

— Pris 10 öre. —

Hur användes

LIEBIG'S

KÖTTEXTRAKT?

1/4—1/3 tesked häraf upplöses i kokhett vatten, då en kraftig, fett- och limfri buljong genast erhålles. Tillsätt salt, något soppfett, potatis eller bröd, så blir smaken densamma som vanlig köttsoppa har. Buljongens färg bör vara mörkgul ej brun.

Drygare och mer ekonomiskt än kapslar och s. k. 'flytande buljong'.

Försäljes genom alla speceri- & delikatesshandlande.

KÖP **RIESES** HONUNG

Kurs i Klädsömnad.

Lotten Dahlström.

Storkyrkobrinken 6, Allm. Tel. Storkyrkan 206.

Ref.: Fröken Hula Lundin samt Fredrika Bremer Förbundet.
Prospekt på begäran

Epokgörande uppfinning

inom förstoringsbranschen äro våra

"GLASÉRFÖRSTORINGAR"

(OBS.! Tvättbara).

Agenter antagas! Begär priskurant!

Norrköpings Förstoringsaffär.
C. & G. O. Schelin.

Bäst och billigast är att alltid använda

VARUMÄRKE **A.-B. LINGONS,**

Göteborg,

SYLT & SAFT.

Finnes i hvarje speceriaffär.

UNG engelska önskar, för att lära svensk gymnastik, under vintern vistas i Sthlm i god familj och mot fritt vivre undervisa i engelska språket. Närmare upplysningar af frkn Afzelius, 16 Kommendörsgatan, Sthlm.

EN god tvättmaskin är en stor lättnad för hvarje husmoder. Tvättmaskinen »Favorit» är en ekonomiapparat utan like, som efter endast en veckas användande inbesparar sitt pris. Finnes i hvarje välsort. Järnhandel & Bosättningsmagasin samt hos Generalagenten A.-B. Julius Slöör, Stockholm.

Ingen säljer

kautschukstämplar, visitkort m. m. fördelaktigare än **John Fröberg, Finspong!** Blif agent! Profstämpel och illustr. priskur. å de varor, jag förer, gratis, ej franko, om annonsen urklippes och insändes.

Pärmar

till

IDUN 1905

och föregående år

tillhandahållas till följande priser:

Iduns pärmar, röda med guldtryck ... 1: 50
D:o, röda, bronstryck 1903 ..... 1: —
Iduns Romanbibliotek, röda eller gröna 0: 50
Iduns Hjälpreda, röda eller gröna 0: 50

Kunna erhållas i närmaste bokhandel eller direkt från Iduns Expedition, om rekvisition och likvid i postanvisning insändes.

Gör Kaffet billigt

genom att alltid blanda detsamma med ARLA-KAFFE af Stockholms Kaffe-Aktiebolags berömda tillverkning. Därigenom erhåller man äfven den hälsosammaste och bästa kaffedryck som finnes att få, ty kaffets skadliga verkningar upphäfvas, magen blir icke förstörd och man känner sig icke nervös, som då enbart kaffe drickes, utan ett allmänt välbefinnande inträder. Enda lämpliga kaffetillsats, förordad af de mest framstående professorer och läkare. Paketer à 25 och à 10 öre i alla speceri- och diverseaffärer

SUNLIGHT Tvål

På mera än ett sätt visar sig SUNLIGHT TVÅL vara till nytta. Det finnes intet som den ej rengör. Renlighet och trefnad härskar i de hem, hvar SUNLIGHT TVÅL användes.

Hårborttagaren.

Befriar genast från missprydande hår eller skägg.

Pris kr. 2.50 + porto pr ask.

Tekniska General-Depôten,

Riddaregatan 15, Stockholm.

Prenumerera på Idun.

Patent. **Hafremjöl.**

Gyllenhammars

För maglidande är GYLLENHAMMARS pat. Hafregryn och Hafremjöl ett verkligt läkemedel. Gyllenhammars Barnkraftmjöl gör barnet friskt och kraftigt.

Damhårarbeten.

Peruker, Benor, Flätor, Lånkar m. m i tusental. Insänd hårprof så erhållas flera arbeten att välja på. Obs.! Vi signera ej postpaket med »Hår». Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58.

Och jag har tusen systrar,
Är sällan »enda barn»,
Och alla ä' vi lika,
Fast alla små som flarn.

Nu i vårt enkla följe
Sök här att leta opp:
En halfton uti skalan,
Ibland de andras tropp,
En hviskning uti skogen
Emellan tall och gran.
Hvad gubben skulle sakna
Om han därvid är van.
I modrens — hvad? — hur var det,
Att hvila, om ni minns?
Hur nämnde modren själf er?
Ni nog så än befinns.
Ett namn uppå en konung,
I gammal fordomtid;
En »jordisk vinterkappa»,
Så stor, så hvit, så vid...
Och hvari sedan går den
Sin kos, — som allting går,
En gång på denna jorden...
Nu gissa kvickt ni får.

Ebon.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 33.

PARAGRAMMET: Hafsörn—talgmes: husmanskost, alarmera, farväl, snöplog, öfverarm, regnbåge, nedsnöas.

SIFFERARITMOGRYFEN: Ottoman—Florens: orlof, triol, tempo, Oskar, moire, Asien, novis.

PYRAMIDGÅTAN:

I
b b
s l s
e o o e
n d t d n

BOKSTAFSLEKEN: Spritlampa, limpa, mal.

STAFVELSEGÅTAN: Kuropatkin—Gripenberg: Kolding, ungefär, Ristori, ormgrop, Provence, auktion, träkubb, Kinsale, Isaskar, Nidhugg.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsare äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd

Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift till »Till Iduns läkare».

Reg—rib. Nej, något »ofelbart säkert» medel finnes icke.

Gustavus. 1) Införes vanligen ännu längre. 2) Onödigt. 3) Omkring 15 gr. C.

Ketty. Orsaken är naturligtvis ert allmäntillstånd, och detta skulle nog behöfva kraftigare medel än blott medicin (hvila, ombyte af luft, bad o. d.). Tag emellertid under två månader 4 stycken Blaud's järnpiller 3 gånger dagligen (under måltiderna). Förtär dagligen minst 4—5 ägg. Iakttag i öfrigt föreskrifterna för Susanna 1) i n:r 8.

Bekymrad 50-åring. Ni bör rådfråga läkare i och för utrönande af orsaken; sannolikt gikt.

Carolina. Troligen behöfves behandling hos läkare (kauterisering).

Leila. Professor Lennmalms adress är Biblioteksgatan 1.

Inga lill. 1) Föga eller intet att göra; möjligen gymnastik. 2) Se svar till Asval i n:r 3. 3) Obotligt.

Daga. 1) Se svar till Brita 2) i n:r 5. 2) Se svar till Vetgirig 4) i n:r 4.

Sanningsökande. 1) Jo, det har ni, och i synnerhet om undersökning gjorts. 2) Nej, visst icke gifven. 3) Ja, af läkare för underlifssjukdomar. 4) Professor Walter, Göteborg.

D:r —d.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Stolts Signe borde kunna tänka sig att äfven »näbbar och klor» ibland ha sin kulturmission. Redan det faktum, att ni så starkt reagerat, är ju ett bevis på serumets verkan. Nu är emellertid dosen full, så att ni kan lugnt slå er till ro.

Alf Moen. Litterärt är det vackert. Etiskt är det omstridligt. Skola dock ge det en plats. Må gensagan komma.

Stella. Ej illa sedt, men bristfälligt återgifvet.

P. L. Vissa ansatser i stil, men för öfrigt idel billiga effekter ur det stora lånbiblioteket »Moderna fraser»!

Olivia. All honnör för er ihärdighet, men den når knappast målet, förrän den inriktats på gedignare ämnen än dylikt kåseripladder.

Stig — törnestig. »Sorg» — papperskorg.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

»Göta», Granliden, Borrby. 2:40 pr gång. Likvid i postanvisning.

»22 år», Örebro. 5:20 för 2 ggr. Likvid i postanvisning.

»18 år», Vadstena. 2:60 pr gång. Likvid i postanvisning.

»Maja», Falun. 3:40 pr gång. Likvid i postanvisning.

»Duglig», Eskilstuna. 1:80 för 1 gång. Likvid pr postanvisning.

»Redbar», Örebro. 3 kr. för 1 gång. Rest. torde insändas.

AKTIEBOLAGET STOCKHOLMS DISKONTOBANKS NOTARIATAFDELNING,

Regeringsgatan 8, Stockholm,

åtager sig under bankens garanti ***förmögenhetsförvaltning*** och meddelar råd vid ***penningeplacering.***

Sundsvalls Enskilda Bank

22 Fredsgatan 22.

Sparkasseränta — 4 proc.

Uthyr Kassafack,

årshyra från 15 kr.

En ung flicka

(21 år) önskar plats i stad eller på landet i Norrland. Hon vill undervisa barn i vanliga skolämnen samt deltaga i husliga göromål. På lönen fästes ringa afseende. Skriftligt svar torde sändas till "S. H", adress Industribanken i Stockholm. Upplysningar har d:r G. Didrikson, Götgatan n:r 30, lofvat ge.

EN ung flicka, något kunnig i sömnad önskar mot fritt vivre komma i godt hem hos aktad familj som sällskap. Är äfven villig att biträda uti inomhus förefallande göromål. Goda rek. finnas. Svar till »R. J. 1906», Iduns exp.

DAM af god familj söker till hösten plats i Stockholm att förestå hem där husmor saknas. Fullt kompetent i allt som hörer till ett hems skötande. Prima betyg och ref. Svar till »Ordning 1906», Iduns exp., Stockholm.

Plats sökes

som hushållerska af flicka som nyligen genomgått 5 månaders kurs i hushållsskola och är fullt kompetent att sköta ett mindre hem i stad eller på landet. Svar sändes till »F. J.», Katrineholm p. r.

PLATS i aktadt hem där husmor saknas önskas nu eller till hösten af ett fruntimmer med vänligt och godt sinnelag, fullt kunnig uti ett hems skötande samt van vid barn. Goda rek. finnes. Svar märkt »H. C. 39 år», Sala p. r.

EN medelålders enkel och pålitlig flicka af god familj som genomgått en åtta månaders matlagningskurs och förstklassigt hotell, dessutom skött bättre ungherres hem i några månader och och är skicklig uti kläd- och linnesöm, önskar plats snarast eller till hösten i aktadt bättre hem (är van vid landet) eller att förestå bättre ungherres eller änkemans hem. Betyg och rek. finnes. Svar till »Pålitlig 1906», Oskarshamn.

EN bildad, anspråkslös flicka, önskar till hösten plats i familj i Stockholm, som hjälp vid hemmets skötande. Kunnig i matlagning samt bakning. Svar emotses tacksamt till »Cisse», Gefle p. r.

UNG bättre flicka önskar komma i bildadt hem att gå frun tillhanda. Små pretentioner. Svar till »Gladlynt», Hållsta.

GEBILDETE junge Deutsche wünscht Platz als Gesellschafterin in guter Familie. Gute Referenzen. Gefällige Antwort unter »Deutsche», Allm. Tidningskontoret, Gustaf Adolfs Torg, Stockholm.

LÄRARINNA, som genomgått fullst. läroverk och undervisningsvan i vanliga skolämnen, språk och musik önskar plats. Goda betyg och ref. Svar till »A. P.», Iduns exp., Stockholm.

UTEXAMINERAD småskolelärarinna önskar plats i familj att undervisa nybörjare. Svar till »P. F. R.», Vingåker.

VERKSAMHET önskas hälst vid Lasarett, Sjukhem, liknande anstalt eller hem, där praktisk ordning och renlighet råder och där tillfälle gifves att tillegna sig någon insikt i förekommande sjukvård, af stadgad flicka med iakttagelseförmåga och håg för rengöringsarbete. Vill försöka att plikttroget och samvetsgrannt utföra det arbete som blir henne ålagdt. Svar tacksamt till »Biträde eller elev», Vexjö p. r.

Sjuksköterska

önskar privatvård nu genast. Svar till »A. P.», Nor.

LÄRARINNA, undervisningsvan i skolämnen, språk, söker plats; talar franska. Svar »Barnvän» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

GUVERNANT, anspråkslös och barnkär, van att undervisa i vanliga skolämnen och språk, önskar plats nu genast. Svar till »A. A. L.», Kristinehamn p. r.

EN ung, bättre, anspråkslös flicka, önskar att mot fritt vivre komma i bildad familj för att deltaga i hushållet och hjälpa till med hvad som förekommer. Kan undervisa i musik och handarbeten om så önskas. Svar till »God vilja», Mariestad p. r.

UNG, bildad tyska önskar plats i familj som sällskap eller att tala med barn. Utmärkta betyg från förut innehafd mångårig anställning kunna företes. Svar till »R. L.», Iduns exp.

Som husföreståndarinna

önskas plats af bildad, medelålders, oberoende dam, van att sköta ett hushåll och handleda barn. Bästa rek. Svar till »Plikttrogen», Iduns exp.

KVINNLIG sjukgymnast, som genomgått 8-klassigt läroverk, önskar plats i familj. Är villig deltaga i alla inomhus förekommande göromål. Svar märkt »21 år», Postkontoret, Köpmangatan, Göteborg.

Värdinneplats

sökes af intelligent, bildad, musikalisk flicka med friskt och trefligt lynne samt vana att sköta ett hem i alla detaljer. Utmärkta referenser. Svar till »Fru Z.», Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

Två flickor,

kunniga i sömnad och handarbeten önska plats som hjälp och biträde till frun. Svar under adr. »20—23 år», Smedjebacken p. r.

UNG flicka, som genomgått ettårig kurs i sjukgymnastik och massage, önskar plats. Hjälper äfven till med förefallande göromål. Ref. finnas. Svar till »C. I.», Iduns exp., Sthlm f. v. b.

Bättre flicka

önskar från okt. plats i en treflig familj på landet, hälst i mellersta Sverige, för att deltaga i hushållet samt, om så önskas, hjälpa till med handarbeten. Svar till »Hösten 1906», Ånäset, Vesterbottens län.

UNG elementarbildad flicka, som förut haft plats som guvernant men nu genomgått en 4 månaders hushållskurs, önskar komma i godt hem för att vara husmodern behjälplig med hushållet. Är villig lämna undervisning åt mindre barn eller hjälp med läxläsning. Svar till Frida Gudmundson, Skelderviken.

18-ÅRIG FLICKA, som genomgått 8-klassigt läroverk, önskar plats i familj för att undervisa barn i musik och de vanliga skolämnena. Svar till »Smålandsflicka», Säfsjö p. r.

PLATS som husföreståndarinna önskar ung änka kunnig i allt hvad till ett hems skötande hörer, äfven sömnad, spelning och målning. På lön fästes mindre afseende om min tvååriga dotter får medföljа. Svar till »Plikttrogen», Grenna p. r.

En ung tyska

af god familj, önskar plats i familj såsom sällskap och att undervisa i tyska och engelska språken. Önskar anses som familjemedlem. Svar till »Tyska», Iduns exp.

UNDERVISNINGSVAN lärarinna som genomgått seminarium önskar plats att undervisa mindre barn. God rek. finnes. Svar med löneuppgift m. m. till »Hösten 1906», Höör.

SJUKVÅRD önskar ung flicka med goda betyg från dylika platser. Svar till »22 år», Iduns exp.

Husjungfru,

äldre, proper och skicklig, söker plats i liten familj. Svar till »Karin», Iduns exp., Stockholm.

Husjungfru,

äldre, snäll och stilla, skicklig i sitt fack, söker någon passande plats som föreståndarska. Svar till "Ines", Iduns exp., Sthlm.

I kartritning och renskrifning

söker ung flicka af aktad fam. anställning. Vacker handstil. Betyg från föregående plats. Svar till »Anspråkslös», Svartorp p. r.

UNG MASSÖS som genomgått Doktor Kleens massageinstitut i Stockholm önskar anställning. Svar torde sändas i bref märkt »K. Hösten 1906» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

UNG flicka önskar plats omkring 1 okt. i bättre familj som sällskap och hjälp med förefallande göromål. Är skicklig i klädningssömnad. Svar hälst inom 14 dagar till »Runa», Töreboda p. r.

KV. GYMNAST med flerårig praktik önskar anställning. Svar »Bästa rek.», Iduns exp.

MASSÖS med goda rekommendationer önskar plats. Svar till »Massage», Iduns exp. f. v. b.

MASSÖS med goda rek. önskar plats i familj mot fritt vivre, i trakt där öfrig praktik kan påräknas. Svar till »Sjukgymnast», Iduns exp. f. v. b

UNG, bildad flicka af god familj, något musikalisk, som genomgått praktisk hushållsskola, önskar till hösten plats som sällskap och hjälp i ett bildadt hem. Svar till »19 år», Aspa Ludgo.

Husföreståndarinneplats

i bildadt hem sökes af medelålders änkefru, hälst där 1 à 2 barn finnes och husmoder saknas. Goda ref. Svar till »Plikttrogen», Örebro p. r.

HUSHÅLLERSKEPLATS önskas af bättre, enkel flicka hos bättre ungherre eller änkeman, hälst tjänsteman. Den sökande är kunnig i alla inom hus förekommande göromål. Goda betyg finnas. Svar afvaktas inom 8 dagar till »Pålitlig», Hallsberg p. r.

Som lärarinna för yngre barn

önskas anst., hälst i mellersta Sverige, af 20-årig flicka med bet. fr. latingymn. 2:dra ring samt utmärkta vitsord fr. 2-årig lärarinneplats. Ref. lämnas. Svar till »Hösten 06», Södra Tidningsk., Sthlm.

EN sjukgymnast som flere år varit anställd i ett större orthopädiskt Institut i Tyskland önskar plats nu i höst, event. att följa med någon som reser utrikes. Svar till »E. D.» 3. Lund p. r.

24-ÅRIG skånska från landtbrukarehem önskar plats 1 nov. i aktningsvärd fam. i södra el. mellersta Sverige. Genomgått kurs i matlagning och linnesöm. Kun. i handarbete. Lön önskas. Svar till »Familjemedlem 24», Landskrona-Posten, Landskrona.

UNG, bildad flicka önskar plats som sällskap och hjälp åt frun. Kunnig i matlagning, sömnad och finare handarbeten. Goda betyg finnas. Svar tacksamt till »Anna» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

YOUNG English lady desires post in january as companion & help. Willing to teach children English. Answer to Baroness Mannerheim, Grensholm, Norsholm.

NORRA Inack.-Byrån förmedlar inack. Anskaffar lärarinnor, värdinnor, kontors-, sällskaps-, hushålls-, barnfröknar. Malmskilnadsg. 27, Sthlm.

Brud- Bröllops- Damast- Brokad- Crêpe de Chine- Eolienne-

Siden

i alla prislägen; franko och tullfritt till hemmet.

Profver omgående.

Sidenfabrik. HENNEBERG, ZÜRICH (K. o. K. Hoflev.)

Sjukliga personer,

som behöfva ständig vård, erbjudes ett godt, kärleksfullt hem i Stockholm hos examinerad sjuksköterska. Närmare upplysningar lämnas genom Fredr. Bremer-förbundets sjuksköterskebyrå, Tunnelgatan 25. Rikst. 68 98. Allm. 82 11.

Alingsås.

Inackordering samt öfning i främmande språk m. m. Adr. Fru M. Hüttling, Souvenir, Alingsås.

Å Djursholm

erhålles i höst i stilla hem, god inackordering. Adress von Essen, Huddinge.

Malmsjö

PENSIONAT och HVILOHEM. Postadr.: Tumba. Rikstel.: Tumba 56.

Pensionat de famille

— förstklassigt —

särskildt lämpligt för unga flickor hvilka för studiers idkande skola vistas i Stockholm; främmande språk talas dagligen.

Fröken Agnes Danielssen.

A. T 203 67. Sibyllegatan 18

Inackorderingar

emottagas af fru M. Planting-Gyllenbåga, Artillerigatan 24, 3 tr., Stockholm. Allm. tel. 222 23.

Karlslunds Pensionat,

Rättvik.

Rum finnes d. 15 Aug. med helinackordering.

I Privata Ålderdomshemmet

i Enköping finnes hel inackordering från den 1:sta okt. Pris 700 kr. pr år eller 65 kr. i mån. God vård utlofvas

UNG flicka önskar inackordering i trefflig familj, hälst där ungdom finnes, för att få undervisning i handarbete, musik och hushåll. Vill också deltaga i skrifgöromål o. d. som förekommer. Svar märkt »F. K.», Sunne p. r.

Inackordering på landet

i bildad familj önskas af kvinnlig tjänsteman i statens verk. Goda kommunikationer med hufvudstaden oeftergifligt villkor. Svar med prisuppgift märkt »R. M.» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

I godt hem på landet i Värmland kan en 8—9 års flicka erhålla inackordering jämte undervisning tillsammans med eget barn. Svar till Fru Gerda Esping, Slottsbron, Grums.

En snäll, frisk, 11-årig flicka

får inackordering hos god familj på landet, i frisk trakt, som läs- och lekkamrat till egen dotter. Undervisning af duglig lärarinna i elementarläroverk. 3:e kurs. God kraftig mat, moderlig omvård. Pris pr månad 50 kr. för allt. Vallarumsgård pr Vollsjö.

FÖR 2 syskon en gosse om 9 och en flicka om 8 år, önskas, mot ersättning, hem till konfirmationsåldern i allvarlig, ordentlig familj, hälst nära Stockholm. Svar med villkor och referenser till »Nemo», Saltsjö—Dufnäs.

I bättre tysk familj kan en eller två unga flickor få god inackordering för att lära tyska. Tillfälle till målnings- och musikstudier finnes; om så önskas kan äfven hushåll läras. Skriftliga förfrågningar sändas till Villa Cüppers, Willenvorort Waldhausen, Hannover.

PÅ ovanligt hälsosamt, 2 mil fr. Stockholm belägen egendom, i bildad familj, mottages en snäll 8 à 9 års flicka, att tillsammans med egen dotter dela undervisning för god lärarinna i svenska ämnen, språk och musik. Svar till »Täflan» under adress S Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Ludvika Furuhäll.

1 kl. Pensionat 5 tim. resa fr. Sthlm. Öppet året om. Emottager inack. på längre och kortare tid. Moderat pris. Rikst. 74.

EN ung flicka önskar inack. i bildad familj, hälst där ungdom finnes. Svar till »Högländ trakt», Kalmar p. r.

GOD inackordering för ett par barn i åldern 5—12 år kan erhållas i bankkamrersfamilj i en af Smålands vackraste skogstrakter. Undervisning i vanliga skolämnen, handarbete och musik. Pris 50 kr. pr månad. Svar till »Moderlig omvårdnad», Unnaryd p. r.

Nytt Pensionat

för resande i Göteborg. Norra Hamngatan 34. Centralt beläget, propra rum, goda bäddar, moderata priser.

Anna Wickström.

Inackordering

önskas af medelålders huslig och bildad flicka i god familj. Är villig betala 25 kr. pr månad och vara som sällskap och hjälp. Svar till »M. K.», Helsingborg p. r.

Elever

i väfnad och handarbeten emottagas d. 15 sept.—15 dec i privat hem i Norra Skåne. Undervisningsvan lärarinna. Närmare upplysningar genom Fröken H. Lindgren, Lönsboda.

A.-B. EVA HELLMANS

HUSHÅLLSSKOLA,

Drottninggatan 68, Stockholm.

Grundad 1886.

Elever emottagas. Prospekt på begäran

Kurs i Linnesömnad.

Undervisningen tager åter sin början den 15 Sept. Elever sy endast eget arbete. Östermalmsgatan 31, 2 tr. Tel. Ö. 43 31. Augusta Regnander.

Prenumerera på Idun.

F. W. Campanius

43 Vesterlånggatan 43

Rikhaltigaste sortiment i Klädningstyger! Välsorterad Damkonfektion 1 tr. Förstklassig atelier. Skicklig direktrice. Skicklig Damskräddare för Tailor Mades. Solida, moderna varor! Moderata priser!

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik. Massage och Pedagogisk Gymnastik,

medför enligt kongl. maj:ts medgifvande samma kompetens o. rättigheter som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet.
Kursen 2-årig, börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran genom D:r J. Arvedson, adr. Strömsbvrg, Stockholm.

Doktor A. Kjellbergs
kurs i massage och sjukgymnastik

(ettårig) börjar den 11:te oktober. Begär prospekt! Stockholm, Mäster Samuelsgatan 70.

D:r Kleens
(ett-åriga) kurs för damer i
Massage och Sjukgymnastik
börjar måndagen den 1 okt. kl. 11 f. m.
N:o 15 Klara södra Kyrkogata, 2 tr. upp.
OBS.! Prospekt begäres helst under adress Saltsjöbaden.

I sjukgymnastik o. massage
börjar undertecknad en sex mån. kurs d. 15 okt. Pris 300 kr. Adr. Karlavägen 22, Stockholm.
Professor G. A. Unman.

Reumatisk värk
botas eller stillas! — Ljumskbråck och åderbråck läkas! Svaga nerver behandlas medelst kraftiga elektriska apparater. Sänd porto jämte beskrifning på sjukdomen. Diskr. naturl.
Jéan Thonérfelth, Burseryd.

Fräkenpomada
är det *enda absolut säkra medel* att snabbt och utan obehag borttaga *fräknar, leverfläckar* och *solbränna* samt göra den *fulaste hy hvit* och *vacker*.

Ofelbar verkan garanteras.
Fräkenpomadan innehåller inga för hyn skadliga beståndsdelar
Många intyg och tacksamhetsbref från hela Skandinavien.
Pris 3 kr. pr burk. Expedieras emot postförskott eller efterkraf.
Tekniska General-Depôten Stockholm,
15 Riddaregatan 15.

TVÄTTA OCH FÄRGA
edra Klädningar, Kostymer, Gardiner, Täcken, Mattor m. m. hos

LUNDBY
Skönfärgeri o. Kemiska Tvätt, Göteborg.

Af intyg bedja vi endast få meddela följande:
Jag har flera gånger begagnat mig af Lundby Kemiska tvätt för rengöring af balklädningar, plymer m. m., och har det sätt, hvarpå arbetet utförts, alltid varit till min stora belåtenhet.
M. Siöcrona,
Hoffröken hos H. K. H. Härtiginnan af Västergötland.

Högstedt & C:o
32 REGERINGSGATAN 32
STOCKHOLM.
Specialitet:
Bordeaux & Bourgogne-viner
Billiga priser.

Crême de Cholepalmine,
utmärkt antiseptiskt hudmedel,
säljes i tuber à 30 och 75 öre hos *Herrar Speceri-, Färg- och Parfymhandlande* m. fl. samt å *Apoteken*.

Rudholms Kakelfabrik
Norrköping.
Enkla och dekorativa kakelugnar i modern smakriktning.
Ill. priskurant på begäran.

ÖREBRO KINDERGARTEN.
Teor. och prakt. kurs för unga flickor börjar 18 Sept.
Utbildning för Kindergarten, hem, barnhem, barnkrubbor m. m.
Prospekt och upplysningar genom
Fröken Maria Kjellmark, Örebro

Vasa Kindergarten,
Upplandsgatan 18, II tr., Tel. Vasa 668.
Höstterminen börjar torsdagen d. 20 Sept
Anmälningar mottagas dagl. kl. 10—11 f. m.
Prospekt på begäran. Hilda Troili.

Kursen i huslig ekonomi
vid Realskolan för flickor,
23 Riddaregatan 23,

börjar andra veckan i September sitt andra arbetsår. Matlagning, bokföring, klädsömnad m. m. Anmälningar mottagas alla dagar kl. 12—1 i Läroverkets lokal.
Styrelsen.

Wallerstad Privatpensionat
för bröstsjuka och konvalescenter.
Lämpligt och härligt beläget i Småland 627 f. ö. h.

Full sanatorievård. Dubbelsidig ligghall.

Öppet året om. Läkare: Provinsialläkaren D:r G. R. Boman, Wernamo.
Prospekt på begäran.
Adr.: Pensionatet Wallerstad, Kärda.

Östermalms
Högre läroanstalt för flickor
13 Kommendörsgatan 13.

Läroverket, som omfattar småskola, åttaklassig flickskola, hushållsskola och gymnasialafdelning, bereder för studentexamen, Gymnastiska centralinstitutet och Högre lärarinneseminarium.
Gossar beredas till realskolans första och andra klass.
Anmälningar af nya elever mottagas i skolhuset kl. 1/2 12—1/2 1 midd.
Désirée Schwartz. **D:r Eugène Schwartz.**
Rektor.

Tjäders Insektpulver,
bästa medel mot flugor, mygg och ohyra.
Tjäders Fröhandel,
1 Stora Nygatan. 7 Oxtorgsgatan.

Hushållsskolan för bildade flickor i Pensionat Villa Hult å Vinterkurorten Kneippbaden (nära Norrköping) börjar ny kurs 15 sept. Grundlig undervisning. Angenämt hemlif, tillfälle till förströelser, ridt, sport etc. etc. 100 kr. i månaden Begär prospekt. Inackorderingar emottagas äfven och för längre tid till nedsatt pris. Rikstel Norrköp. 758. Adr.: Villa Hult Kneippbaden.

Pontyberem Colliery.
Englands förnämsta anthracitkolgrufva
Kommanditbolaget
Kock & Co.,
Kontor: 20 Skeppsbron, Stockholm,
säljer numera **endast**
Anthracit
af denna sort.
Slaggar ej; osar ej.
Hvarje om sitt silfver och sina växter rädd husmoder göre ett försök!
Rikstel. 22 35. Allm. tel. 22 66.

Gustaf Piehls Bryggeri-A.-B.
Prisbelönt i Lübeck 1895, Malmö 1896, Stockh. 1897.
Stockholm 66 Götgatan 66 Stockholm
rekommenderar sina tillverkningar af:
Lager-Öl, Lager-Dricka
Pilsner-Öl, Iskällar-Dricka
samt såsom specialitet:
Pilsner-Dricka
Allm. telef. 36 56. Rikstel. 18.
Prisbelönt i Lübeck 1895, Malmö 1896, Stockh. 1897.

Lars Montèns
Neutrala Kärntvål till ylletvätt och Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda:
»1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 à 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 à 38 grader.»
Finnes hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker.
N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan.
Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. **Guldmedalj** i Stockholm 1897.

Selma Wahlgren
återtager sina lektioner i Klädsömnad. Anmälan alla dagar 11—3. Grefturegatan 30 B III. Tel. Ö. 43 82.

Kurs i Klädsömnad.
Grundlig undervisnig i mönsterritning, tillskärning, profning af skicklig lärarinna. Eleven syr endast eget arbete. **Obs.!** Profningsstomme efter hvars och ens kroppsform, afsedda för eleven att profva på. Lektionstid 11—3. Greftureg. 30 B, 3 tr. A. T. Ö. 43 82.
Selma Wahlgren.

Aktiebolaget Göteborgs Bank
f. d. Göteborgs Enskilda Bank.
12 Brunkebergstorg 12.
Sparkasseränta 4 proc.

Sydsvenska Kredit-Aktie-Bolaget.
STOCKHOLM · FREDSGATAN 17.
Afdelningskontor: GÖTGATAN 31.
Fonder: Kr. 14,650,000.
Emottager penningar å deposition, Sparkasseräkning och Upp- o. Afskrifningsräkning.
Kassafack 15, 20 o. 25 kr.
Resekreditiv.

Kvinnliga juridiska byrån,
Triewaldsgränd 2, Stockholm.
A. T. 143 23.

THÉ!
Sällsynt billigt pris!

Extra fint **"Smulthé"** à 2 Kr. pr kg.
"Cocogalla Ceylon"
extra fint, kraftig arom à 4 Kr. pr kg.
Minsta parti 1/2 kg.
Vid rekvisition af minst 1 1/2 kg. sändes theet franco öfver hela landet.
Gör ett Profköp och Ni vill säkert återkomma!
Kaffe- & The-Importen "WALHALLA",
Humlegårdsgatan 13 * * STOCKHOLM.
Allm. tel. 21 399. Rikstelef. 4228

MYRSTEDT & STERNS AKTIEBOLAG
STOCKHOLM. ◦ **Kgl. Hofleverantör.** ◦ DROTTNINGG. 11.
Allm. Tel. 45 67. Rikstelefon 5 63.

Sveriges största Specialaffär i

Mattor, Möbeltyger, Gardiner, Möbler
m. m.

Största lager orientaliska mattor.
Allt till mycket låga, bestämda priser.

Joko! Hvad skall jag använda till min stortvätt?
Chromol såpan är bäst!

Chromolsåpan' tillverkas endast vid A. P. Sjöbergs Fabriker, Malmö.

Wilhelmssons Boktryckeri A.-B., Stockholm 1906.